VIVAT ACADEMIA

A Nyugat-magyarországi Egyetem lapja

2008 : 4 : július - augusztus

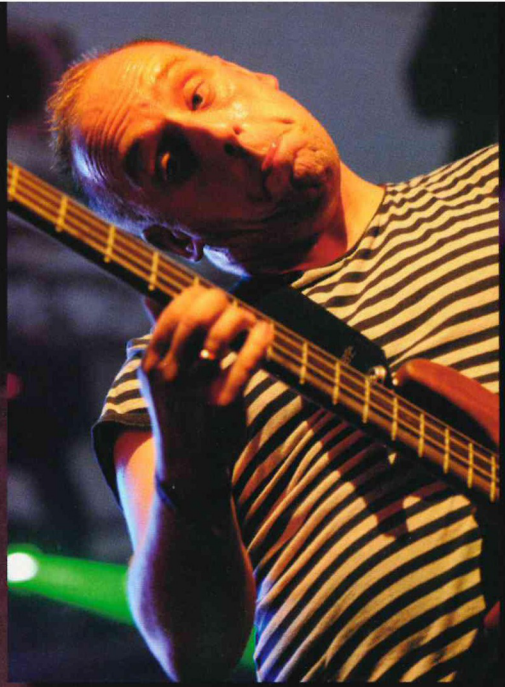

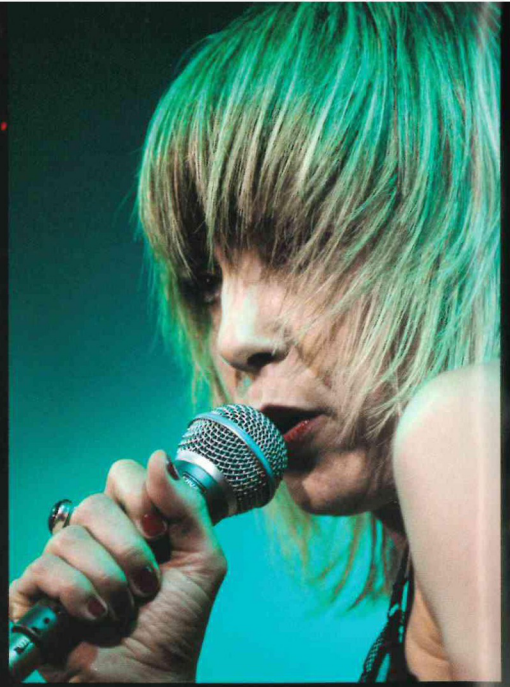

VOLT FESZTIVÁL SOPRON, 2008

fotó: Petyus András

TARTALOM

2 Az új tanév elé

3 „Csak együtt csinálhatjuk meg - együtt megcsináljuk!"

4 Diplomaátadás a Benedek Elek Pedagógiai Karon

6 Sikerek, szakmai elismerések a III. Pannon Design Bútor és Lakberendezési Kiállításon

7 Beszámoló a MELLearN nemzetközi konferenciájáról

7 Gratulálunk a Kórus Spontánusz nemzetközi sikeréhez

8 Birtokpolitika és földkérdés a második ezredforduló utáni Magyarországon

10 Szent László Nap Mosonmagyaróváron

10 A Pipakupak-inspektor és társai

11 Szigetközi farkas az alföldi juhok között...

11 Szitás Péter: Egyszerű

11 Kánya Kinga: Egy éjszakán

12 Szovátán jártunk - Erdélyi óvónők a Bolyai Nyári akadémián -

13 Egy balek leveleiből

14 Aranyköpések laza gyűjteménye

15 Korong a porondon

15 Miksi Attila: Pillanat

16 Hárs Olivér: Alapelv

16 Borbély József: Kell egy lusta nap

17 Az ókori görög borok

18 Mészáros Ágnes: „E" vágány

19 In memoriam Dr. Csepregi Szabolcs

Vivat Academia
A Nyugat-magyarországi Egyetem lapja

Apáczai Csere János Kar - Győr,
Benedek Elek Pedagógiai Kar - Sopron,
Erdőmérnöki Kar - Sopron,
Faipari Mérnöki Kar - Sopron,
Geoinformatikai Kar - Székesfehérvár,
Közgazdaságtudományi Kar - Sopron,
Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar - Mosonmagyaróvár
Savaria Egyetemi Központ - Szombathely

VI. évfolyam, 4. szám
2008 július - augusztus

Főszerkesztő: Hargitai Gábor, hargitaig@nyme.hu
Olvasószerkesztő: Tóth András, tothandras@nyme.hu
A szerkesztőbizottság:
Dr. Albert Levente, lalbert@emk.nyme.hu (EMK)
Balázsik Valéria, bv@geo.info.hu (GEO)
Dr. Bácsatyai László, bacsaty@emk.nyme.hu (EMK)
Dr. Borbély József, jborbely@ktk.nyme.hu (KTK)
Csiha Tünde Noémi (kommunikációs iroda)
Sütő Csaba András, scsa@atif.hu (AK)
Kleinhappel Miklós (SEK)
Nagy Mónika nagymonika@atif.hu (AK)
Dr. Lükő István iluko@fmk.nyme.hu (FMK)
Mészáros Ágnes (KTK)
Takács Judit takacs.judit@bepf.hu (BPFK)
Dr.Tenk Antal tenka@mtk.nyme.hu (MÉK)
Tóth Mariann mtoth@nyme.hu
Dr. Vincze Judit vinczej@mtk.nyme.hu (MÉK)
fotók: Petyus András

A címlap: Petyus András
A szerkesztőség címe: 9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.
Tel.:99/518-683; 518-365
e-mail: vivatacademia@nyme.hu

Kiadja: Nyugat-magyarországi Egyetem
9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.
Felelős kiadó: Prof. Dr. Faragó Sándor rektor

Design: Szarka Judit Gabriella és Szarka Zsófia Adrienn
A tördelés a NYME Kommunikációs Irodájában történik
Levilágítás: PrePress Grafikai Stúdió, Sopron
Felelős vezető: Sziklai Zsolt ügyvezető
Nyomás: Lővér-Print Nyomdaipari Kft., Sopron
Felelős vezető: Priszinger Imre ügyvezető
ISSN 1589-8091
Terjeszti a Nyugat-magyarországi Egyetem

Az online kiadás internetcíme: http://vaonline.nyme.hu/

AZ ÚJ TANÉV ELÉ

A Nyugat-magyarországi Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszer-tudományi Karán – Európa egyik legrégebbi agrár-felsőoktatási intézményében, az 1818-ban alapított Óvári Akadémia jogutódján – a 184. tanév kezdődik meg szeptemberben.

A felsőfokú képzés, és ezen belül annak legkiemeltebb területét jelentő egyetemi szintű oktatás területén jelentős változások történtek a rendszerváltás óta eltelt csaknem két évtized alatt. Ez a megállapítás különösen érvényes az agrár-felsőoktatásra. A folyamat értelmezése/értékelése szempontjából nem hagyhatóak figyelmen kívül azok a változások sem, amelyek a magyar tudomány egészét, és azon belül is kiemelten a tudományos minősítés rendszerét érték.

Az egyetemet, illetve az egyetemi képzést illetően karunkon három évvel ezelőtt új korszak vette kezdetét. Ekkortól - először a klasszikus, öt éves egyetemi képzéssel párhuzamosan - elindult az ún. bolognai rendszerű, kétszintű felsőfokú képzés. Ennek lényege, hogy adott esetben egy intézeten belül válik ketté, illetve valósul meg a tulajdonképpeni főiskolai szintet jelentő BSc, és az arra épülő, tényleges egyetemi végzettséget biztosító MSc-szintű képzés. Ilyen értelemben tehát bizonyos fokig relativizálódik az egyetemi, illetve a főiskolai képzés eddigi határozottan elkülönült volta.

Ez a rendszer mind a kar, mind a diákok számára tartogathat nem várt, illetve nem kívánt következményeket. Ha ugyanis - abszolút helyzetet feltételezve - a kar valamilyen okból egyetlenegy MSc-szakot sem tud elindítani, akkor de facto főiskolává válik, bármi is szerepeljen a cégtábláján. A diákok szempontjából pedig az a kockázati tényező, hogy tanulmányaik megkezdése elején még nem tudhatják, egyetemi, vagy pedig csak főiskolai szintű végzettséggel hagyják majd el az alma matert. (Ez a helyzet természetesen nem vonatkozik azokra a hallgatókra, akik eleve csak a három éves képzésben kívánnak részt venni.)

A hazai felsőoktatást illetően egy permanens szakmai-politikai vitának lehettünk és válhatunk még jelenleg is a részesei. E "bevezető" írásnak nem célja a kérdéskör akárcsak vázlatos tárgyalása sem. A terjedelmi korlátok ugyanis egy ilyen mélységű témának még az érdemibb felvetést sem tennék lehetővé. Annyit azonban leszögezhetünk, hogy az olyan meghatározó súlyú kérdések, mint a felsőoktatás finanszírozása és azon belül a tandíj kérdése, valamint a tömeg, illetve az elitképzés problémájának a megoldása mind egyetlenegy, a rendszerváltás óta megválaszolatlan kérdésre vezethetőek vissza. Nevezetesen arra, hogy az 1992. évi felsőoktatási törvény létrejötte óta egyik kormány sem határozta meg a felsőoktatás társadalmi helyét, szerepét, más szóval azt, hogy az államnak milyen érdeke fűződik a felsőfokú végzettséget biztosító szakemberképzéshez. Ugyanis csak ezt követően, illetve erre építve lehet egy minden tekintetben konzisztens felsőoktatási rendszert megalkotni.

A nálunk rövidesen kizárólagossá váló bolognai rendszert - hagyományosnak nevezhető évfolyamból már csak kettő van az öt éves nappali, és egy a hat éves levelező szakon - külföldön is sok kritika éri. Legutóbb Budapesten, a Corvinus Egyetem Gazdálkodástudományi Karán beszélgettem erről a kérdésről két göttingeni professzorral. Szavaikból kitűnt, Németországban sem találják még igazán az egyetem helyét az új képzési struktúrában. (Náluk viszont sokkal következetesebben alkalmazzák az új képzési formát. Németországban ugyanis - szemben a hazai helyzettel - elképzelhetetlen, hogy egy eddig főiskolaként akkreditált és nyilvántartott felsőoktatási intézmény valamilyen MSc-szakot indítson. Másrészt, ott az egyetemen szerzett BSc-szintű végzettségnek minden vonatkozásban nagyobb a presztízse, mint a főiskolaiénak.)

De térjünk vissza a diákokkal közvetlenebbül is kapcsolatba hozható oktatási problémákhoz! Ezek orvoslása ugyanis bizonyos mértékig rajtunk oktatókon, vagy még inkább a tananyag elsajátítására hivatott diákokon múlik. A BSc-szintű képzés során, amelyet egyes fejlett országokban, így elsősorban az USA-ban - elkülönítve az elitképzéstől - tömegképzésnek is neveznek, jelentősen lerövidül az oktatási idő, és nem csak az eddigi öt éves egyetemi képzési időhöz viszonyítottan, hanem a hajdani - a mai diákok számára már ismeretlen szabad szombatok bevezetése előtti - főiskolai oktatási formához képest is. Akkor ugyanis hat oktatási napból állt egy hét, ma már csak ötből, ami valljuk be, a valóságban mindössze négy nap. A napokban kifejezett oktatási idő a hajdani három évvel szemben így gyakorlatilag csak két év. (Ennyi volt az én időmben, és tudtommal még ma is az érettségi utáni ipari iskola időtartama.)

A képzési idővel összefüggő rövid eszmefuttatást csak azért tettem meg, mert a diákoknak világosan látniuk kell, ahhoz, hogy akár a gyakorlat, akár a továbbtanulás szempontjából használható tudásra tegyenek szert, ezt a rövid időt - még ha annak hosszát a nagyobb óraszámú előadások és gyakorlatok valamennyire meg is nyújtják - igen intenzív tanulással kell hasznosítaniuk. Ennek érvényre juttatásában természetesen az egyetem oktatóinak is megvan a szerepük.

Mert csak ezt követően, és akkor jöhet az MSc, illetve a legkiválóbbak számára a doktorképzés. Mindkettő, bízzunk benne, lehetőleg egyre többek számára!

Dr. Alvincz József
egyetemi docens,
az első évfolyam évfolyamfelelős tanára

„CSAK EGYÜTT CSINÁLHATJUK MEG – EGYÜTT MEGCSINÁLJUK!"

Országos Turisztikai Desztinációmenedzsment szemináriumnak adott otthont 2008. május 26-27-én a NYME AK Turizmus Intézete. A rendezvény helyszínéül a szervezők a Hotel Famulus oktatószállodát választották.

A szemináriumot - különös tekintettel a téma aktualitására - nagy érdeklődés kísérte. A több mint 100 fős rendezvény vendégei az ország legkülönfélébb pontjairól érkeztek Szarvastól egészen Sopronig. A program szervezését Pető Tamás pályázatíró koordinálta és a Turizmus Intézet egyes oktatói mellett tevékeny részt vállaltak a munkában az Apáczai Turizmuskutatási Műhely hallgatói is. Az esemény Dr. Cseh Sándor dékán megnyitójával vette kezdetét.

A szeminárium mottója így szólt : „Csak együtt csinálhatjuk meg - együtt megcsináljuk!". A szeminárium témája ugyanis felkészítés volt az érdekeltek részére a turizmus ágazat alulról építkező szervezeti formáinak kialakításához.

Az elméleti információkat, konkrét pályázati lehetőségeket többek között a Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács, a VÁTI, a FATOSZ, neves előadói szolgáltatták. Megtisztelte részvételével az eseményt az Önkormányzati Minisztérium képviselője, a Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság vezetője, a Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat idegenforgalmi referense, valamint a győri idegenforgalmi referens.

A hallgatóság körében a FATOSZ tagszervezetei, egyéni vállalkozók, Tourinform Irodák, idegenforgalmi szövetségek voltak jelen. A résztvevők értékes információkhoz juthattak a várhatóan 2008 őszén kiírásra kerülő TDM-pályázatok kritériumairól, ezen kívül egy budapesti kiadású TDM-kézikönyvvel is gazdagodtak. Minden jelentkező megkapta továbbá a szeminárium előadásainak anyagait CD-formátumban.

A gyakorlati információk megbeszélésén túl a nyitó nap délutánján idegenvezetéssel egybe kötött borkóstoló programra került sor a Pannonhalmi Apátság pincészetében. A nagy sikert aratott programot Nagy Róbert tanár úr készítette elő és egykori tanítványunk Simon Zsófia valósította meg. A szeminárium jó lehetőséget biztosított a kar oktatói számára is, hogy szakterületükről értékes információkkal segítsék a feladatokra való felkészülést.

A rendezvény résztvevői egyetértettek abban, hogy Tápiógyörgyétől az Őrségig azok a sikeres célterületek, ahol a helyi vállalkozások, polgárok felismerik értékeiket. Akad továbbá egy lelkes, hozzá értő személy, aki kész összefogni a közösséget, hajlandó energiát és időt áldozni a tervezéshez, majd a mindent eldöntő kivitelezési folyamathoz. A turizmus valóban csak az értékek komplex hasznosításával, szívós munkával, és térségi összefogással hozhat tartós sikereket.

Vendégeinket visszavárjuk a NYME-AK turisztikai rendezvényein.

Dr. Darabos Ferenc PhD. főiskolai docens
a Turizmus Intézet vezetője

A szeminárium résztvevői

DIPLOMAÁTADÁS A BENEDEK ELEK PEDAGÓGIAI KARON

Beérett a több éves tanulmányok gyümölcse. 2008. június 21-én Pápán, 2008. június 26-án pedig Sopronban volt oklevélátadó ünnepély.

Családtagok, ismerősök és barátok óvó tekintete mellett nyújtotta át a sikeres tanulmányokkal, valamint a sikeres záróvizsgával kiérdemelt okleveleket és bizonyítványokat június 26-án Dr. Katona György dékán, a NYME Benedek Elek Pedagógiai Kar oklevélátadó ünnepségén Sopronban, a Liszt Ferenc Konferencia és Kulturális Központban.

Az idei évben 417 hallgató tett záróvizsgát óvodapedagógus, nemzetiségi óvodapedagógus és szociálpedagógus szakon, valamint 48-an vizsgáztak csecsemő- és kisgyermeknevelő felsőfokú szakképzésben. A nyelvvizsga követelményeket azonban 73-an nem teljesítették a kitűzött határidőre, így diplomájukat ők csak később vehetik át.

A friss diplomások együtt mondták el az eskü szövegét, melyben munkájukhoz való hozzáállásukat, hitvallásukat erősítették meg:

.....
„Minden erőmmel arra törekszem,
hogy választott hivatásomat
emberséggel, szaktudással végezzem.

Fogadom,
hogy a rám bízott nemzedéket
a magyar hagyományok tiszteletére,
és az egyetemes
emberi értékek követésére nevelem."
.....

Az oklevelek átadása mellett kiemelkedő munkájuk elismeréseként kitüntetések átadására is sor került a dolgozók és hallgatók körében.

Az idei évben a Benedek Elek Pedagógiai Kar két oktatója vonult nyugállományba, Stöckert Károlyné főiskolai docens és Dr. Princzes Mária főiskolai docens. A Kari Tanács és a Nyugat-magyarországi Egyetem Szenátusának javaslata alapján az eddig végzett megbízható, eredményes, magas színvonalú oktató- és tudományos munkájuk elismeréséül az oktatási és kulturális miniszter mindkettőjük részére a PEDAGÓGUS SZOLGÁLATI EMLÉKÉREM kitüntetést adományozta.

Az egyetemmel közalkalmazotti jogviszonyban nem álló Nagy Imre Sopronban, Kovács Jánosné pedig a pápai tagozat oklevélátadóján kapta meg a hosszú évek óta végzett kiváló tereptanári munkájának elismeréseként a MESTEROKTATÓ kitüntető címet.

Megbízható, eredményes, magas színvonalú oktató és tudományos munkájának, valamint a hátrányos helyzetűek és fogyatékkal élők segítése terén végzett szakmai és közéleti tevékenységi munkájának elismeréséül az Egyetem Szenátusa a „NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM KIVÁLÓ OKTATÓJA" kitüntetést adományozta Dr. Závoti Józsefné főiskolai docensnek.

Lomnici Ervin a kar gépkocsivezetője, több éves kiegyensúlyozott, magas színvonalú munkájának elismeréséül és baleseteményes közlekedéséért, a „NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM KIVÁLÓ DOLGOZÓJA" kitüntetésben részesült.

„REKTORI DICSÉRET" kitüntetést karunk három dolgozója kapott:

Dárdai Árpád főiskolai docens, aki oktató-nevelő munkája mellett a Benedek Elek Női Kar vezetőjeként egyetemünk zenei életében kimagasló művészeti tevékenységet végez.

Tengerdi Antal főiskolai adjunktus, aki oktatói munkájában felhasználja az egészségügyben, a Családsegítő Intézet igazgatójaként és a Sopron és Környéke Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgáltató Központ igazgatójaként szerzett gyakorlati tapasztalatokat is.

Farkas Vilmosné tanulmányi előadó, aki a Tanulmányi Csoport munkatársaként pontos, precíz, odafigyelő munkájával segíti a kollégák munkáját és a hallgatók tanulmányi ügyeinek intézését.

A gazdasági területen végzett kiemelkedő munkateljesítményének elismeréseként a NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM FŐMUNKATÁRSA közalkalmazotti cím elismerést Horváth Flóriánné és Peszlenné Balogh Zsuzsanna gazdasági előadó kapta meg.

A karért végzett munkájuk elismeréseként 4 kolléga kapott „BENEDEK ELEK EMLÉKÉREM" kitüntetést :

Bolla Balázsné Hajdú Ildikó, az Aranykapu Gyakorló Óvoda gyakorlatvezető óvónője, oktatást segítő és kiemelkedő óvodapedagógiai munkájának elismeréséül, amelyben fontos szerepet kap a magyar hagyományok nemzedékekre való átörökítése.

Kovács-Gombos Gábor főiskolai docens, a több mint 15

Idén 417 hallgató tett záróvizsgát a karon

éves karunkon folyó oktató munkájának, valamint az egyetem és karunk hírnevét öregbítő országos hírű művészeti-kulturális tevékenységének elismeréseként, és a művészetszerető- és értő pedagógusok képzéséért.

Simon István főiskolai docens, a lelkiismeretes oktató-nevelő munkájának elismeréseként, a hallgatók verseny és rekreációs sporttevékenységeinek támogatásáért, valamint az egyetemi sportkoncepció kidolgozásáért.

Szalay Józsefné nyugalmazott főiskolai adjunktus, aki 1984 óta karunk oktatója. Munkájában kiváló óvodapedagógiai gyakorlati tapasztalatai alapján segítette elsősorban az óvodapedagógus jelölteket szakmájuk megtapasztalásában és elkötelezett hivatástudatuk kialakításában.

A szakmai munkájukban kiemelkedő teljesítményt nyújtó hallgatók kitüntetéseket kaptak

Hajnal Annamária intézeti titkár lelkiismeretes és nagy odaadással, szorgalommal végzett munkájáért, Nyikos Tibor karbantartó, a kar érdekében lelkiismeretesen és magas színvonalon végzett szakmai munkájának elismeréséül, Szigethy Magdolna könyvtárvezető, az oktató kollégák oktató és kutató munkájának, valamint a hallgatók kutató munkájának segítése érdekében kifejtett magas színvonalú, lelkiismeretes könyvtári munkájának elismeréseként, Dr. Varga László egyetemi docens pedig kiemelkedő tudományos és oktató munkájának elismeréséül, valamint új pedagógus-továbbképzési program és idegen-angol nyelvű kurzus kidolgozásáért „DÉKÁNI DICSÉRET" elismerésben részesült.

Az oklevelek átvétele után, a jó képességű és szakmai munkájukban kiemelkedőt alkotó hallgatók kaptak kitüntetéseket, elismeréseket.

Kiemelkedő tanulmányi előmenetele mellett, aktív közösségi és az egyetem érdekében végzett munkájáért „Rektori Dicséret" kitüntetést vehetett át Cser Nikolett szociálpedagógus és Radics Réka III. évfolyamos szociálpedagógia szakos hallgató, aki a kari Hallgatói Önkormányzat elnökeként sokat tett karunk hallgatóiért.

Az „Alma Mater Emlékérem" kitüntetést a felsőfokú tanulmányai alatt nyújtott kiemelkedő tanulmányi eredményéért és magas színvonalú szakmai munkájáért 2 végzett hallgatónk kapta, Lukács Kármen szociálpedagógus és Planicsek Szonja óvodapedagógus.

Dékáni Dicséret kitüntetést adományozott dékán úr Bujdosó Attila Gábor szociálpedagógusnak, a Hallgatói Önkormányzatban végzett reformáló munkájáért, az ösztöndíjrendszer átdolgozásáért, szabályzatalkotó tevékenységéért; Császy Gábor szociálpedagógusnak, aki a tanórán kívüli nagy sikerű hallgató-oktató találkozókat szervezte, valamint az alternatív kultúra terjesztéséért; Maráz István Zsolt szociálpedagógusnak, aki a tanulmányai mellett folytatott néptánc szereplésekkel színesítette karunk rendezvényeit és öregbítette karunk hírnevét, Oross Anita óvodapedagógusnak, aki képviselte a kart a Városi Röplabda Bajnokságon és az Universitas Kupán; Rácz Emese óvodapedagógusnak, aki lelkes hallgatói magatartásával, őszinte, szókimondó egyéniségével és kiváló gyakorlati munkájával a többi hallgatót is lelkesítette, aki megbízható, munkájára igényes, és lendületes csoportszervező; Varga Eszter óvodapedagógusnak, aki jó közösségi emberként egyéni és a közösség érdekeit képes szervezni, óvodapedagógiai munkáját a gyermek centrikusság, az ötletesség, a kreativitás és a biztos szakmai tudás jellemezte.

A Rózsa Borka Alapítvány elismerő oklevelét és jutalomkönyvét idén Planicsek Szonja óvodapedagógus érdemelte ki, országos megmérettetésen, „A szabadon választott játék óvodai funkciója" című dolgozatával.

Az oklevélátadó utolsó mozzanataként a 6 évvel ezelőtt alapított „Hallgatók a Hallgatókért" díjat adta át Németh Gyöngyi, a BPK HÖK gazdasági alelnöke. A gravírozott emléktollakat azok a végzős hallgatók kapják, akik tanulmányi idejük alatt sokat tettek hallgatótársaikért, tevékenyen részt vettek a Hallgatói Önkormányzat, a Kari Tanács munkájában.

Az idei díjazott hallgatók:

Gáncs Katalin óvodapedagógus, a III. évfolyam évfolyamfelelőse,

Tóth Dorina szociálpedagógus, a IV. évfolyam évfolyamfelelőse,

Sipos Nikolett csecsemő- és kisgyermeknevelő, a II. évfolyam évfolyamfelelőse,

Szeltner Borbála óvodapedagógus,

Harcz Judit szociálpedagógus,

Császy Gábor Attila szociálpedagógus.

Szeretettel gratulálunk valamennyi végzett hallgatónknak, valamint a kitüntetést kapott kollégáknak és hallgatóknak.

Takács Judit

SIKEREK, SZAKMAI ELISMERÉSEK A III. PANNON DESIGN BÚTOR ÉS LAKBERENDEZÉSI KIÁLLÍTÁSON

Örömmel számolunk be idén is a III. Pannon Design Bútor és Lakberendezési Kiállítás és Vásár (2008. május 30 - június 1.) sikeréről, amelynek helyszíne idén is a soproni MKB Aréna volt.

A kiállításon a Nyugat-magyarországi Egyetem Faipar Mérnöki Karának több intézménye is megjelent. Kiállítóként jelen volt az Alkalmazott Művészeti Intézet, a Gépészeti Intézet, a Terméktervezési és Gyártástechnológiai Intézet, valamint az Erdő- és Fahasznosítási Regionális Egyetemi Tudásközpont. A rendezvény kitűnő alkalmat teremtett a tehetséges hallgatók munkájának megtekintésére. Kimagasló érdeklődés kísérte Tari Attila FMK-hallgató kiállított prototípusát, aki a Designterem közönségdíjának második helyezettje lett. Nagy elismerést kapott az FMK-AMI képviseletében Szücsy Róbert is, akit a szakmai zsűri a legjobb design-tervező díjban részesítette.

Külön standon szerepelt a NYME Roth Gyula Gyakorló Szakközépiskola és a Handler Nándor Szakközépiskola, valamint az AMI végzett hallgatóiból álló Workshopron Egyesület.

A közel 6000 látogatót vonzó három napos rendezvény kitűnő lehetőséget kínált szakmai konzultációkra és az ismeretek bővítésére is.

Az idei évben több mint 2000 m2 területen, 75 kiállító mutatta be újdonságait. A Dunántúl hét megyéjéből érkező kiállítók, bútorgyártók, kereskedők, designerek, képző intézetek, tervezőművész hallgatók, képzőművészek, bútor és lakberendezési cikkek forgalmazói - mindhárom kiállítói napon 10 órától 19 óráig várták a látogatókat. A kiállítást szakmai és családi programok is színesítették: kereskedői vevőtalálkozó, Pannon Bútor tájékoztató, Design trendek előadás, Környezetvédelmi felületkezelési anyagok a faiparban előadás, Gyermek rajzverseny - 487 beérkezett pályamű - kiállítása és díjazása.

A vásár szakmai programját tovább színesítették a kiállítóhellyel is megjelenő 8. Nemzetközi Kovács Találkozó programjai: kovácsművészeti kiállítás, mesterség bemutatók, kovácsművészeti verseny, Kovács művészettörténeti előadások.

Az ingyenes belépéskor a vásárlátogatók személyenként egy-egy tombolajegyet kaptak, amellyel minden vásári nap végén lakberendezési tárgyakat, wellness hétvégét és művészeti alkotásokat nyerhettek.

A III. Pannon Design vásáron átadott díjak:

Szakmai zsüri: Szentpéteri Tibor - DLA h.c. Ferenczy-díjas formatervező, tanszékvezető egyetemi tanár, Tóth Tibor Pál - egyetemi magántanár, iparművész

A 30-án péntek délelőtt 11 órakor Pannon Design megnyitón átadott 4 vásárdíj:

díj neve	díj felajánlója	díjazott
vásárdíj	Sopron Megyei Jogú Város	NEBULAND STEFA Kft., Győr
vásárdíj	Soproni Kereskedelmi és Iparkamara	Carpinus Manufactura, Sopron
vásárdíj	Magyar Bútor és Faipari Szövetség	Árkossy Bútor Kft., Bánd
vásárdíj	NYME Faipari Mérnöki Kar	Karton Design Terbe Design Kft., Törökbálint

Az 1-jén vasárnap délután 18 órakor átadott 4 különdíj:

díj neve	díj felajánlója	díjazott
legjobb formatervező díj	Pannon Fa- és Bútoripari Klaszter	Szücsy Róbert Sopron
legjobb design termék díj	Pannon Fa- és Bútoripari Klaszter	„TURIN-ÉBEN" bútorcsalád Nature Art Bt. Sopron
legjobb designterem stand közönségdíj	Faipari Tudományos Alapítvány	Karton Design Terbe Design Kft., Törökbálint
legjobb nagyterem stand közönségdíj	Faipari Tudományos Alapítvány	Gyurasics Bútoripari Kft., Pécs

Reméljük a kollégák többségét is látogatóink között köszönthettük!

A szervezők nevében:

Pakainé dr. Kováts Judit és Horváthné Hoszpodár Katalin

(www.pannondesign.hu).

BESZÁMOLÓ A MELLEARN NEMZETKÖZI KONFERENCIÁJÁRÓL

A Nyíregyházi Főiskola adott otthont a 4. konferenciának 2008. április 17-18-án. Ezen a kétnapos rendezvényen 98 regisztrált résztvevő volt.

A 24 tagintézmény képviselőin kívül 4 ország egyetemei, illetve az Európai Felsőoktatási Egyesület képviseltették magukat. A protokolláris köszöntők sorát a Nyíregyházi Főiskola rektora kezdte, aki bemutatta az 5 karú intézményt, kiemelte a közelmúltban befejezett 14 milliárdos beruházásokat.

A plenáris ülésen elhangzott előadások színvonalasak voltak, témái átfogták a konferencia fő gondolati egységét. Prof. Dr. Bessenyei professzor úr megnyitó előadásában felvázolta a MELLEarN Egyesület elmúlt évben végzett tevékenységét, helyzetértékelést tartott, melyben kiemelte, hogy a felsőoktatásnak óriási lehetősége és felelőssége van az elektronikus oktatás, a felnőttoktatás terén, hogy a klaszterszerű együttműködést szorgalmazva a munkaerőpiac igényeihez közeli képzések módszertani kialakításában segít az egyesület. Az egyesület a gyakorlati-operatív jelleg erősödésével a színvonalas elméleti bázis kialakításával felemelkedő ágban van. Különösen Fodor István, az ERICSON képviselője, volt egyesületi elnök előadása aratott sikert, mert rendkívül összefogottan, a cégek reális igénye felől közelítette meg a felsőfokú képzést, az értelmiség nevelést, a tantervek, képzési szerkezetek modelljeit.

Délután folytatódtak a plenáris előadások. Este egy kulturális program keretében a Sóstói Skanzenben a mesterségek utcájában és a néptáncosokkal ismerkedhettünk meg a vacsora előtt.

Másnap 3 szekcióban folytatódott a munka. Az NYME-t hárman képviseltük két szekcióban Remsei Sándor és Lükő István a Felsőoktatás és munkaerőpiac, Bodorkós László a Felnőttoktatás erőforrás kérdéskörével foglalkozó szekciókban vettek részt és hozzá is szóltak. Május 15-ig Lükő István egy referátumot adott le a szerkesztőknek a konferencia kiadványához. A délutáni közgyűlésen Lükő István képviselte az NYME-t a rektor felhatalmazása alapján. Itt 12 napirendi pontot tárgyaltunk. Elfogadtuk a beszámolót, a munkatervet és tisztviselőket választottunk. Bessenyei professzor úr javaslatára a Közgyűlés egyhangúlag megszavazta Prof Dr. Faragó Sándor rektor urat a MELLEarN elnökségi tagjává. Megszavazta a közgyűlés a 2009 év 5. konferenciájának és közgyűlésének helyszínét és időpontját is. Az V. konferenciát április 16-17-én Sopronban rendezik és az NYME szervezi.

Összeállította. Dr. habil Lkő István

GRATULÁLUNK A KÓRUS SPONTÁNUSZ NEMZETKÖZI SIKERÉHEZ

2008-ban Graz adott otthont az V. Nemzetközi Kórusolimpiának (World Choir Games), ahol a világ országainak profi és amatőr kórusai mutathatták be, és mérhették össze tudásukat. A fellépő 440 kórus között 35 magyar együttes szerepelt mintegy 800 koncerttel (93 országból közel húszezer résztvevő érkezett). Több magyar énekkar, köztük a soproni - jelentős részben egyetemünk hallgatóiból szerveződött - Kórus Spontánusz is rangos elismerést kapott a versenyen.

Az énekkar a selejtezőkből elsőként került ki, majd a versenyen vegyes kamarakórus kategóriában első helyezett (aranydiplomás) lett, egyházi zene kategóriában pedig ötödik helyezést ért el (ezüstdiplomát kapott).

A hozzáértők elmondták, hogy bár a kórusolimpián rendkívül képzett hangokat, lenyűgöző dinamikákat és virtuóz darabokat hallhatott a közönség, a Kórus Spontánusznak a szólamok arányos együtt hangzásában, valamint a precíz, pontos éneklésben volt az előnye, így sikerült a versenyben számos profi énekkart is maguk mögé szorítani.

A kórus 2001-ben alakult egy spontán karácsonyi éneklésből, innen ered az elnevezés is. Vezetője Kocsis-Holper Zoltán, aki a Zeneakadémia végzős növendéke, tanulmányait egyetemünk Közgazdaságtudományi Karán kezdte.

A kórusról bővebben a http://spontanusz.sopron.hu/main_hu.php oldalon olvashatnak az érdeklődők.

A kórus a nemzetközi versenyen való részvételét a Faipari Mérnöki Kar támogatta.

A Kórus Spontánusz első versenyén sikeresen szerepelt Grazban

BIRTOKPOLITIKA ÉS FÖLDKÉRDÉS A MÁSODIK EZREDFORDULÓ UTÁNI MAGYARORSZÁGON

Ezzel a címmel és több mint 200 résztvevővel rendeztünk országos konferenciát a Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Kar Földügyi és Térinformatikai Tudásközpontjában Székesfehérváron, 2008. június 26-27-én.

A magyar társadalomban évszázadok óta kiemelt szerepe van a birtokpolitikának, ill. a földkérdésnek. A rendszer váltás utáni földprivatizáció és a Nemzeti Földalap kezelésének viszontagságai, a várható, hathatósabb birtokrendezés körülményei - mindezek - a földkérdést továbbra is napirenden tartják, ill. aktuálissá teszik. A magyar birtokpolitikának és földkérdésnek a több évszázados, társadalmat formáló múltja után ma is - a második ezredforduló után - megvannak a maga sajátosságai, ellentmondásai. A földtulajdon, ill. a termőföld hasznosításával kapcsolatosan a mai agrártársadalomban számtalan kérdés merül fel, amelyek megoldását nem csak a politikai hatalmi eszközökkel, hanem a megfelelő vitafórumokon történő helyzetfeltárás megvitatásával is jó irányba lehet terelni. Ezzel szemben a kérdések nem megfelelő szakmai, társadalmi kezelése csak további konfliktusokhoz vezethet . Ezért kell törekedünk a Közösségi Agrárpolitika hazai (birtokpolitikai) sajátosságainak alaposabb feltárására és tisztázására is. A Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Kar, rendhagyó módon a földügy témakörében megrendezett országos fórumai után, feladatának tekinti a képzéssel is összefüggő újabb témakörökben országos konferencia megrendezését: a konfliktusok, vitakérdések helyzetfeltárását és megvitatását.

Az előadások, ill. azok konferencia kötetben közreadott összefoglalói a birtokpolitika valamennyi - ezredfordulós - kérdéskörét felölelik. Ugyanakkor a rendezvény aktualitást ad a 2011-ig (az Unió engedélyével távoltartható külföldiek földvásárlásáig) szükségszerűen megoldandó földkérdésnek; egy várható új földtörvény sürgetésének is.

A még két millió hektárt meghaladó állami földtulajdonnak - amely közel fele-fele arányban szántó és erdő - meghatározó szerepe lehet az elkövetkezendő időszak magyar birtokpolitikájában és birtokrendezésében. A gazdálkodást elősegítő birtokpolitikai (és műszaki, jogi) szempontok tették, ill. teszik szükségessé a „Birtokrendező mérnök" képzés megszervezését és beindítását is a Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Karán.

A kerekasztal-vita felkért résztvevői (Dr. Medgyasszay László országgyűlési képviselő, KDNP; Jakab István országgyűlési képviselő, MAGOSZ; Dr. Filipsz László főtitkár, MOSZ; Prof. Dr. Ángyán József országgyűlési képviselő, SZIE; Font Sándor a Parlament Mezőgazdasági Bizottságának elnöke, FIDESZ)

Dr. Dömsödi János a konferencia főszervezője

A földkárpótlás után bekövetkező feszültségek, a földkérdés mai sajátosságai: a tulajdon és a használat elkülönülése, a hatalmas osztatlan közös tulajdon, a jogcím nélkül használt földek rendezése, a Nemzeti Földalap racionális hasznosítása, a gazdálkodást segítő üzemméretek kialakítása, a vidék fenntartása, mindezek - a természetvédelemmel és a földek más célú hasznosításával együtt - a birtokrendezés sürgősen megoldandó feladatait képezik.

E helyzetet tovább nehezíti a monarchia korabeli elavult földminősítés, amelynek felújítását is egyidejűleg kellene megoldani.

A nagyüzemi földkoncentráció korlátlan növelése, ill. a nagy- és kisüzemek szélsőséges szemben állása, és főként a spekulatív földvásárlások lehetősége nem tartható. Az agrártársadalom békéje az elfogadható földbirtok-politikától elválaszthatatlan. Ezért a konferenciának is az volt a legfőbb célja, hogy a földkérdésben: műszaki, gazdasági, társadalmi előbbre lépéseket, és a politikai feszültségek enyhülését érje el.

A témakörben érdekelt minisztériumok, országos hatáskörű hivatalok, szervezetek, egyetemek, főiskolák, érdekvédelmi szervezetek, kutatóintézetek munkatársai és országgyűlési képviselők 32 előadásban, „kerekasztal-beszélgetésben", és a birtokpolitikáról szóló filmvetítés keretében vitatták meg Magyarország földügyi, birtokpolitikai kérdéseit.

Dr. Dömsödi János CSc. egyetemi docens
NYME GEO Földrendezői Tanszék

A NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM MEZŐGAZDASÁG- ÉS ÉLELMISZERTUDOMÁNYI KAR 2008/2009. TANÉVBEN MEZŐGAZDASÁGI SZAKTANÁCSADÓ SZAKMÉRNÖK SZAKON, POSZTGRADUÁLIS KÉPZÉST INDÍT.

A karon a MEZŐGAZDASÁGI SZAKTANÁCSADÓ SZAKMÉRNÖK képzés oktatása már hagyományokra tekint vissza. A négy féléves képzés során elismert hazai és külföldi oktatók fáradoznak azon, hogy a végzett hallgatók speciális szakismeretekkel, kompetenciákkal gazdagodva lépjenek ki az életbe, ahol számot adhatnak az itt elsajátítottakról, és valóban „menedzserként" tudnak a gazdálkodókon segíteni.

Az EU 2003 őszén megjelent 1782/2003 és 1783/2003. EK, valamint az 52/2007. (VI. 28.) és a 90/2007. (VIII. 23.) FVM rendeletekben foglalt intézkedések hatására,

A hazai szaktanácsadói életben aktivizálódás tapasztalható.

2007-ben megalakultak a Területi Szaktanácsadási Központok (országosan 84), melyeknek tevékenységét a 7 Regionális Szaktanácsadó Központ (köztük a Nyugat-dunántúli régióban NYME MÉK Mosonmagyaróvár) fogja össze.

A gazdákat segítő szervezeteknél elsősorban azok a gazdászok/mérnökök jöhetnek szóba tanácsadóként, akik rendelkeznek szaktanácsadói képesítéssel.

A képzés célja: A napjainkban és várhatóan hosszú távon is kurrens szaktanácsadói tevékenység részére kreatív képességekkel rendelkező, jól felkészült szaktanácsadó mérnökök képzése. A végzett szakemberek elhelyezkedhetnek az agrárvállalkozások (egyéni és társas, szövetkezések, stb.), az agrár közigazgatás (FM Hivatalok, Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalok, Területi Szaktanácsadási Központok, Helyi Vidékfejlesztési Irodák, Földhivatalok, Regionális Vidékfejlesztési Irodák, Regionális Területfejlesztési Tanácsok, Megyei Területfejlesztési Tanácsok, Kistérségi vidékfejlesztési menedzser hálózat irodáinál, a bankrendszer, a biztosító hálózat, a vállalkozásfejlesztési központok, az agribiznisz (tőzsde, input anyag és gépkereskedelem), a mezőgazdasági érdekvédelem (agrárkamarák, gazdaszervezetek, stb.), és az államigazgatás (önkormányzatok) különböző szakterületein.

A képzés kiemelten fontos területei: Gazdasági jog, Számvitel és pénzgazdálkodás, Vállalkozások gazdaságtana, Adóügy, Marketing, Gazdasági informatika, Számítástechnika, Controlling, Minőségbiztosítás, Logisztika, Kommunikációs módszerek, Területfejlesztés, Környezetgazdálkodás, Vidékfejlesztés, Uniós agrárpolitikai és szabályozási ismeretek, Agrárközigazgatás, Régiógazdaságtan, Banküzemtan, Szaktanácsadás módszertana, Speciális szaktanácsadás, Projektmenedzsment, Pályázatírás módszerei, Logisztika, Retorika.

Felvételi követelmények: A szak képesítésének követelményrendszerét a 11/2000. (VI. 15.) OM rendelet szabályozza. A képzésben egyetemi végzettségű agrár-, gépész-, kertész-, erdő- és faipari mérnök, közgazdász ill. állatorvosi diplomával rendelkezők vehetnek részt.

A képzés sajátosságai: A szaktanácsadók kétéves posztgraduális képzést kapnak, melynek eredményeként „Mezőgazdasági szaktanácsadó szakmérnök" képesítést nyernek négy féléves időtartamban, félévenként két hét konzultációval, az előírt tantárgyakból vizsgakötelezettséggel. Külföldi tanulmányutak szervezésével, neves nyugat-európai intézmények és előadóik részvételével az EU agrár-tapasztalatainak, köztük a szaktanácsadás legújabb módszereinek megismerésére nyílik lehetőség.

A képzés helye:
Nyugat-magyarországi Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar Szaktanácsadó és Továbbképző Intézet
9200 Mosonmagyaróvár, Lucsony u.2.

Felvilágosítást ad:
Tanulmányi Osztály (9200 Mosonmagyaróvár, Vár 2., Tel.: 96/566-606, Tel/fax: 96/566-607)
Szaktanácsadó és Továbbképző Intézet, Dr. Cser János intézetigazgató
(Tel.: 96/566-729, Tel./fax: 96/566-790, e-mail: cserj@mtk.nyme.hu)

Jelentkezési határidő: 2008. szeptember 1., a Tanulmányi Osztályon (9200 Mosonmagyaróvár, Vár 2., Tel.: 96/566-606, Tel/fax: 96/566-607)
Költségtérítés: 95 000 Ft/félév
Jelentkezési lap az egyetem honlapján a Tanulmányi Osztály oldalairól letölthető (www.mtk.nyme.hu)

Mosonmagyaróvár, 2008. június 10.
Dr. Cser János egyetemi docens
intézetigazgató

A szaktanácsadó szakmérnöki szakon végzett hallgatók véleménye:

„A képzés számos módszertani újdonsággal szolgált, melyeket gyakorlati szaktanácsadói munkám során hasznosítani tudok."
Farkas Gyöngyvér
falugazdász (Zala megye)

„A két év alatt aktuális és innovatív ismereteket sajátítottam el, melyek nagy segítséget jelentenek számomra az új szaktanácsadói rendszerben való eligazodáshoz."
Soós Barna
falugazdász (Fejér megye)

SZENT LÁSZLÓ NAP MOSONMAGYARÓVÁRON

2008. június 29-én vasárnap - sorrendben immár tizenötödik alkalommal - rendezték meg a Magyaróvári Szent Gotthárd Római Katolikus Egyház és a Mosonmagyaróvári Városvédő Egyesület "Szent László Emlékbizottsága" a Város önkormányzata támogatásával a hagyományos "Városi Szent László Napot".

Most is jelen voltak a HOHE és a Vitézi Rend tagjai, akik zászlaikkal vonultak be a plébánia templomba. A templomban megjelenteket Nagy József esperes plébános úr köszöntötte.

Az ünnepi főpapi szentmisét Dr. Veres András szombathelyi megyéspüspök úr celebrálta. Beszédében - többek között kiemelte - hogy a dicsőített Szent László király és hadvezér győzelmeit mindig Isten dicsőségének tulajdonította. "Szent Lászlótól vegyünk példát a keresztény szeretet gyakorlásában"- hangzott el.

Szabadtéri ünnepi megemlékezéssel folytatódott a program a Szent László szobornál, ahol a Himnusz közös eléneklése után Fehér Imre nyugalmazott határőr őrnagy köszöntötte a megjelenteket. "Ünnepi beszédet" Stumpf István politológus mondott. Szent László emlékét felidézve elmondta, hogy "sikerült megteremtenie az egységes politikai és morális ideát, annak az alapjait, hogy a vallási és a nemzeti egység egymást erősítette. Kiemelte, hogy nem követhető az a normatív rend, ami mögött nincs erkölcs". A továbbiakban közreműködtek a Theatrum Ad Flexum tagjai. Juhász Gyula: Szent László - elmondta Hornyák Róbert. Csanádi Imre: László király - elmondta Bérci Csaba. Sequentia Szent Lászlóról, előadták: Takács István és Cseh Dóra. Az ünnepi műsor Koszorúzással folytatódott. A Város önkormányzata nevében Szabó Miklós polgármester, míg a Városvédő Egyesület nevében Dr. Kocsis Sándor helyezett el koszorút a Szent László szobornál.

A jól sikerült "Városi Szent László Nap" a MOPÉM Fúvószenekar kíséretével, - vezetője: Hernádi Sándor - és a Szózat közös éneklésével fejeződött be.

Dr. László László

A RÉGI ÓVÁRI DIÁKÉLET A PIPAKUPAK-INSPEKTOR ÉS TÁRSAI

Szemezgetés az óvári diákéletről és a hagyományokról Walleshausen Gyula: A magyaróvári agrár-felsőoktatás 175 éve című könyvéből

...Diákegylet a múlt század első felében igen kevés volt az országban, de az ifjúság hamar kialakította a maga szokásait. Egy elsárgult iratra hivatkozva állítja Horschetzky Károly (egy növendék, 1840-ben beiratkozott jeles tollforgató), hogy már az intézet alapítása óta élt az a szokás, miszerint minden tanév kezdetén a várban lakó elsősök, a „Fuchs"-ok (így nevezték a balekot vagy gólyát) a maguk köréből választanak egy „pipakupak-inspektort, hogy... életük és mozgalmuk képviselőjeként elöljárójuk legyen". Minden hallgatótól kapott egy pakli dohányt, innen van az elnevezés. Az összegyűjtött dohány több mint 800 tömésre volt elegendő és arra szolgált, hogy a kívül lakó, az előadásokra korán érkező kollégáit az inspektor megkínálhassa egy-egy tömet dohánnyal.

Az inspektornak egyéb kötelmei is voltak:"a nemes szőlő és az árpa levét megfelelő mennyiségben jól kellett bírnia". Ő volt - vitás esetekben - a döntő- és békebíró, továbbá ő ügyelt a hallgatói ünnepélyek szertartásosságára is.

Voltak más tisztségviselők is. Két ellenőr jegyezte fel és foglalta össze a nyilvános ülések határozatait, továbbá „egy vigalom-mester, aki az ilyenkor nélkülözhetetlen dalolást vezette". Néha más volt az előénekes, de minden dal előtt inni kellett. A teremben - kissé megemelve - volt egy söröshordó, amelynek a csaposi tisztjét egy hallgató látta el. Neki percnyi nyugalma nem volt. A szokásos ételt - kolbászt és kenyeret - is a beavatottak szolgálták fel. A dalosok éneke olykor színesen egybeolvadt a cigánybanda muzsikájával.

Felemelő volt minden tanév kezdetén tartott ismerkedési est, a „Suff"- (korty) - ünnepség. Ezt Bujanovich Rudolf vezette be 1836-ban „avval a céllal, hogy megszüntesse a rangbeli különbséget az intézet tanulói között, és közös kötelékbe egyesítse a legtávolabbról érkezett szíveket". Ez a közös kötelék - az intézet - „arra buzdítja növendékeit, hogy majdan hazájuk gazdasági viszonyait erejükhöz mérten fejlesszék". Az ünnepség színhelye az anatómiai tanterem volt. A gazdagon terített, pezsgővel ellátott asztalánál a tanári testület és minden hallgató megjelent. „A pohárköszöntőt az inspektor tartotta. Éltette a nagylelkű alapítót, a jelenlegi fenntartót, a tanári kart, az oktató ökonómusokat, és ivott a szebbik nemre s a szép jövőre".

A következő napon rendezték a bált, amelyen a környékbeliek közül sokan megjelentek.

E korszakban a hallgatók nehéz fizikai munkát is végeztek és kevésbé érezték szükségét a sportolásnak, de - ha maradt szabadidejük és energiájuk - lovagoltak, úsztak, eveztek. Volt sportpályájuk is, a „gymnastikon", valahol a park szélén, egy fáktól övezett gyepes térség. A koszorúzó fák egyben mászásra is szolgáltak.

„A társaság az élet vidám szükséglete, amire egy kisváros kevés alkalmat kínál. A növendékeknek nem marad más hátra, mint az, hogy... összegyűljenek egy vendéglőben inspekto-

ruk elnökletével." Más szórakozásuk nem is lehetett a hosszú téli estéken. Még villany nem volt, a gyertya vagy szövétnek pedig igen gyenge fényt adott, nagyon rongálta a szemet. Tanulni aligha lehetett lángjánál.

Beszélgetés, vitatkozás mindenféléről, pipaszó és poharazgatás mellett és - természetesen: dal, a praxi nélkülözhetetlen hangulati társa búban és örömben.

Íme, a bordal egy strófája a három közül - magyar fordításban:

A csapszékben ködös füstben
Ülünk együtt nagy meghitten
Nedves tűz van a pohárban
Füst és láng meg a pipában
A szerelmet dalban
Énekeljük karban
Reszketnek a falak bele
De nem dőlnek sohase le.

Dr. Vincze Judit
intézeti mérnök

SZIGETKÖZI FARKAS AZ ALFÖLDI JUHOK KÖZÖTT...

Óvári gazdászok nyerték a juhászverseny első díját

Idén csapatban is elsők lettek a mosonmagyaróvári Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar hallgatói a XV. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok keretén belül megrendezett XXIV. Szent György-napi juhászversenyen, Hódmezővásárhelyen.

Horváth Farkas Péter, Bakler Miklós és Kukorelli Gábor a csapatvetélkedő Felsőoktatási kategóriájában bizonyult a legjobbnak. Horváth Farkas Péter az elméleti vetélkedő egyéni első díját is elnyerte.

A három V. évfolyamos Agrármérnök szakos hallgató elméleti felkészülését Dr. Gulyás László, a gyakorlati ismeretek elsajátítását pedig a mosonmagyaróvári kar Biotechnikai Állomásának juhtelepén Dr. Gergátz Elemér segítette.

Gratulálunk a győzelemhez!

Miholicsné Orbán Katalin
fotó: Magyar Zoltán

Szitás Péter: Egyszerű

Valami egyszerű szót
keresek a lapra,
Ami nem mond semmit,
csak nyomot hagyna.
Annyi életszerű
fakad rám a mából,
Hogy eltakarja szemem
a kismillió mámor.
Miért nincs szép, egyszerű
katonás minta.
Nem kell egyértelmű,
Csak legyen olyan mintha...

Valami egyszerű szót
keresek a tollra.
Ami nem emészthető
hanem kicsit tolna...(rajtam)
Akarok egy álmot,
ami nem én vagyok.
Akarok egy érzést,
ami nem belőlem gagyog (elő).
Hogy írhassak egyszerűt,
amit szeret a tinta,
Ami nem csupán egy szó,
Csak olyan mintha...

Kánya Kinga: Egy éjszakán

Még éreztem testem ziháló verejtékét,
Görcsös halántékom lüktetését,
Figyeltem a falak légzését,
A ház kongó szívverését.

Kiszáradtam kortyoltam ismerős környezetem,
Hessegetve magamtól a homályos teret,
Melynek selyemszála még mindig kerget,
Hogy körbefonjon vele engem.

Homokóra időtlen futószeme voltam,
Illatot faltam, buborékot fújtam,
Meglátva a torzított világot,
Mondtam omlós Miatyánkot.

Egy éjszakán testem szertefoszlott,
Talán soha nem is volt ott...
Mindig csak bolyongott...

SZOVÁTÁN JÁRTUNK
- ERDÉLYI ÓVÓNŐK A BOLYAI NYÁRI AKADÉMIÁN -

A Bolyai Nyári Akadémia (BONYA) a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége által szervezett, Kárpát-medencét felölelő pedagógus továbbképző tanfolyamsorozat, névadója a híres tudós, Bolyai János. Idén tizenhatodik alkalommal szervezték meg az akadémiát, a magyar pedagógusok legnagyobb Kárpát-medencei továbbképző fórumát.

Az RMPSZ megyei szervezeteinek vezetőiből álló testület a rendelkezésre álló helyek számának figyelembevételével dönt a pályázatok elfogadásáról, a kurzusokon résztvevőknek oklevelet és tanúsítványt állít ki a szövetség. A továbbképzést magyarországi szakemberek, előadók is segítik.

Egy ideig - anyagiak hiányában - kérdéses volt a fórum megrendezése, a magyar kormány anyagi támogatásának is köszönhető, hogy a komoly hagyományokkal rendelkező programsorozat végül is megvalósulhatott. Ebben az évben először a román oktatási tárca is nyújtott támogatást. Az akadémia keretében a pedagógusok számos tanfolyam közül válogathattak. Június 15-től a Maros megyei festői szépségű Szovátán, a kitűnően felszerelt Teleki Oktatási Központban óvodapedagógusok részvételével zajlott az egyhetes kurzus. Az ünnepélyes megnyitót Lászlófy Pál, a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségének elnöke tartotta.

A Répás-tetőn

Mint ahogy eddig számos alkalommal, az idei esztendőben is a Nyugat-magyarországi Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar oktatói karának lelkes kis csoportja biztosította az óvodapedagógus továbbképzés szakmai hátterét. Név szerint: Dr. Patyi Gábor általános dékánhelyettes, egyetemi docens; Tóth Mariann egyetemi főtanácsos; Mentesné Tauber Anna adjunktus; Gödéné dr. Török Ildikó főiskolai docens; Bucsy Gellértné dr. főiskolai tanár; Dr. Varga László egyetemi docens.

Az „Alternatív pedagógiai módszerek az óvodában" címmel megrendezett egyhetes tanfolyam keretében előadásokon és csoportos foglalkozásokon vehettek rész az óvodapedagógusok. Az előadásokon általános pedagógiatörténeti, neveléselméleti, nevelésfilozófiai és testi nevelés témákban hallgathatták az előadókat a résztvevők. Dr. Patyi Gábor a reformpedagógiai mozgalom eszmei és társadalmi gyökereiről, valamint nevelés- és óvodatörténeti kérdésekről fejtette ki véleményét a hallgatóságnak. Bucsy Gellértné dr. az egészséges életmód, a mozgás, a testi nevelés aktuális óvodai kérdéseit boncolgatta. Kolléganőnk esténként meg is mozgatta a tanfolyam résztvevőit és az előadókat. Tartásjavító tornával, stretching gyakorlatokkal, aerobikedzéssel tette hangulatossá estéinket. Dr. Varga László a reformpedagógia gyermekképéről, a pedagógiában bekövetkezett paradigmatikus változásokról, továbbá a gyermekkortörténet-kutatás legújabb eredményeiről tartott előadásokat. Tóth Mariann a gyermekkori bántalmazás izgalmas kérdéseire hívta fel a hallgatók figyelmét. A kiscsoportos foglalkozások négy szekcióban - ének-zenei, pedagógiai, anyanyelvi, kézműves - zajlottak. Mentesné Tauber Anna, az ének-zenei műhely vezetője a 3-7 éves gyermekek zenei nevelésének sajátosságairól, a sokrétű óvodai zenei nevelés lehetőségeiről, az óvónő személyiségéről és a zeneterápia szerepéről, óvodai alkalmazási lehetőségeiről tájékoztatta hallgatóit. Tóth Mariann a pedagógia szekcióban a megújuló óvoda dilemmáiról, reformpedagógiai kérdésekről, életmód szervezési alternatívákról és a játék tanulás- és kreativitásfejlesztésben betöltött szerepéről beszélt. Az anyanyelvi szekció vezetője, Gödéné dr. Török Ildikó az anyanyelv - idegen nyelv - kétnyelvűség problematikáját elemezte, beszélt a szépirodalom szerepéről az óvodáskorú gyermekek anyanyelvi nevelésében, továbbá szólt a multimédia szerepéről és helyéről az óvodai nevelésben. Kolléganőnk meghívta az óvónőket a mese világába is, illetve beszélt az irodalomról, a meséről mint gyógyító művészetről. Varga Zsuzsa helyi óvónő vezette a kézműves csoportot. A szekcióban dolgozó óvónők a Waldorf-pedagógia szellemiségével, magával a módszerrel, képességfejlesztő gyakorlatokkal, eszközkészítő és játékkészítő technikákkal ismerkedhettek meg közelebbről. A Waldorf-módszer és a népzene, néptánc kapcsolatának bemutatása sem maradt ki a programból.

Kulturális programok, kirándulások gazdagították, és tették még emlékezetesebbé az együtt töltött hetet. Szép emlék marad a korondi kirakodóvásár, Farkaslakán Tamási Áron sírja és szülői háza, a sóbánya Parajdon és kirándulásunk a Répás-tetőre, ahol a még érintetlen természetet csodálhattuk meg. A szervező munkáért külön köszönet a Teleki Oktatási Központ munkatársainak: Márton Zoltán igazgatónak, Geréb Éva oktatási referensnek és Bojtosi Kiss K. Dénes házgondnoknak.

Lászlófy Pál, a RMPSZ elnöke így értékelt: „Évente 600-900 pedagógus számára biztosítottunk továbbképzési lehetőséget, viszonyainkhoz képest igen kedvező körülmények között. A Bolyai Nyári Akadémia a magyar pedagógusok legnagyobb szünidei továbbképző intézményévé nőtte ki magát. Térségünkben hiánypótló, mivel a tanárokat megismerteti a korszerű ismeretekkel, ezáltal a szemléletváltást is szolgálja."

Hálás vagyok, hogy Erdélybe - életemben először - eljuthattam. Köszönet érte munkahelyi vezetőimnek. A felejthetetlen élményért erdélyi barátaimnak is hálával tartozom.

Erdély torokszorító és szívszorító Csodaország.

Dr. Varga László
egyetemi docens, NYME Benedek Elek Pedagógiai Kar

Szemezgetés a balekok „életéről" Walleshausen Gyula: Hej! Élet, Élet, Gazdászélet... Óvári gazdászok visszaemlékezései című könyvéből. 1925-ben a NYUGATI HÍRLAP című lapban jelent meg „Egy balek leveleiből" című írás. Ezt az írást „eredeti formájában" közöljük.

Dr. Vincze Judit
intézeti mérnök

Kedves Marci bácsi!

Mindenekelőtt bocsásd meg, hogy az idén olyan rendszertelenül küldöm leveleimet. Ez azért van, mert tudja Isten, sehogy sem találom itt meg helyemet. Szerettem Keszthelyre menni. A tanár urak is biztatnak. Hallgatásom tulajdonképeni oka, hogy ujra balek lettem. Sajnos — korai volt örömöm — elbuktam és bizony nékem is sorba kellett állnom a november 9-iki balek bemutatón. Félek ha Óvárott maradok, még ős gazdász lesz belőlem. Amint a Kaszinó nagytermében a tanári kar, a városi előkelőségek és vendégek előtt sorakoztunk egyenként jó szemügyre vettem uj kollégámat. Bizony Isten az idén nagyobb a választék. Van ott kérlek minden. A Himnusz eléneklése és Bibó György ifjusági elnök bevezető szavai után következett az egyénenként való bemutatás a szokásos ceremóniákkal.

Az emelvényen csodagyerekek, különféle „mesterek", tudósok, egy sereg bűvész — feltünési keltettek a „gerlii vető" és a „kioszki hiéna" bűvészpár — azután művészek, matadorok, akrobaták, hasbeszélők, távevők és mélyivók szakadatlan sora vonult fel általános tetszés között. Nagy sikert aratott a tárogató-művész is. Ez az a jó cimbora, aki rendőri engedélyel minden este a Lajta-partján fujja szerelmi ihleteinek fenkölt termékeit szerte-széjjel a szélrózsa minden irányába. Különö akrobata mutatványok is szerepeltek. Egyik főfő akrobata specialitása, hogy ágyával a fején jár és igy képes is egész éjjel aludni Ezen mutatványokat azonban házi gazdája kérelmére csak zárt társaságban szokta bemutatni és csak éjfél után. A távevészetben legyőzhetetlen volt a „hosszu" — két méter és hat centi — ez megevett egy ülő helyben egy fél lábla szalonnát közvetlen a „menza" kiadós és finom ebédje után. Ugyancsak ő nyerte meg a multkor azt a fogadást is, hogy a menzában képes minden étkező kenyerét egy ebédhez megenni. Igen jó alak — valódi professzori kinézése van — a „szerelemtan" konviktusi előadójának. Nagyszerü balek ő is. Már-már azt hittem, hogy volt kollegáim és a sárgulni készülők őt teszik meg diszbalekká, amikor az emelvényen megjelent maga az élet, maga a jólét. Arcájáról az egri bikavér forró csókja tükröződik vissza és széles termete mázsás nyomok. Hatalmas üdvriadalással őt választották meg „Diszbalek"-nak. Örökké mosolygó arccal köszönte még e mélfőságot. Különben ping-pong bajnok a Layernél.

Miután a balekokat sorba bemutatták az egykor volt balekok Bánváth Sándor akad. igazgató mondott buzdító beszédet serkentve mindnyájukat munkára és összetartásra. Utána sorrakerültek a szebbnél-szebb pohárköszöntők és a „kedélyes" ivászattal egybekötött nótázás.

Ezen téged érdeklő eseményen kivül még a balek bálról kell megemlékeznem. Hát azt ugyis tudod, hogy fényesen sikerült. Az „erkölcsi" siker óriási volt. Pazar toilettek, pompás parfümök ingerelték szemünket és csiklandoz ák orrcimpáinkat.

Kedves Marci bácsi! Egy kicsit tévedtem. Óvárnak vannak már anyagi sikerei is. Itt van pl. az autóbusz, ami tényleg pompásan bevált. Jól működik és szépen jövedelmez. Nézetem szerint azonban még jobban jövedelmezne, ha a bérletjegyeket is kiadnák, továbbá ha Győr felől reggel 9 óra tájban Óvárra érkező személyvonathoz „minden nap" és pontosan kijárna. Válasz soraidat mielőbb várva ölel ujra *Balekod.*

Egy balek leveleiből.

Kedves Marci bácsi!

F. hó 21-én mi ismét kitettünk magunkért. Hatalmas és szép Széchenyi-emlékünnepélyt rendeztünk és egyuttal a limanovai hősök ünnepét is megültük. Akadémiánk diszteremét a teljes számban megjelent tanári kar, igen sok vendég és az ifjuság zsufolásig megtöltötte.

A megnyitó beszédet Bibó György ifjusági elnök tartotta és igen találóan méltatta az ünnepséget. Pásztori Ferenc szavalata nagy tetszést aratott. Arany János költeményét, az örökbecsü mély tartalmu odáját „Széchenyi emlékezete" szavalta. Az ünnepi beszédet Gosztonyi Nándor bencés tanár, akad. hallgató, ifjusági alelnök tartotta gyönyörü, tartalmas beszéde mélyen belevésődött a megjelentek lelkébe. Ünnepi zenét is produkáltunk, hogy minél fényesebbé tegyük Széchenyi emlékét. Bakonyi István, Keszler Ferenc, Kovács Ignác, Doby Dénes és Biró József kartársak voltak a zenekar tagjai, akik közül Keszler Franciról kiderült, hogy titokban zeneszerző is. Kár, hogy nem növeszt hosszu hajat. Szerzeményét — Szerdahelyi: „Cigány tanya" című zenedarabjához ez alkalomra szerzett kisérő zenét — mint igen kellemeset megdicsérték. Az ünnepély másik fénypontja volt Világhy Károly akad. tanár felolvasása, amelynek cime „Széchenyi mint közgazdász". Igen tanulságosan mutatott rá, mindazon eszmék és törekvések megvalósulására, amelyek Széchenyi lelkében születtek. Ugy a kereskedelemben, iparban mint a mezőgazdaságban ezek mind beteljesedtek. Pásztory Ferenc kitünő szavalatával Győri Lóránd: „Limanova" című költeményével befejeződött a lelkemelő müsor, amely után az egész közönség a Himnuszt énekelte és kellemes emlékekkel szétoszlott.

Kedves Marci Bácsi! Amint látod nemcsak döreségeken és hasztontalanságokon törjük fejünket, hanem a kultárának is lelkes harcosai vagyunk ép ugy, mint valamikor Te. Csodálkozol, hogy a képviselőtestület megszavazta az autóbuszt. Hát bizony, ha egy néhányon mullott volna, akkor még ma is gyalog bandukolnátnánk ki a vasutra. No de mégis győzött a bölcs belátás. Csak az a baj, hogy nem akarják belátni, hogy a reggel Győrfelől fél 9 órakor érkező vonathoz mindennap és feltétlen ki kell mennie az autónak. A lovagias ügyek iránt érdeklődsz? Hát kérlek azok javarészt, illetve mind bíróság elé tereltettek. Csak egy baj van, a pesti urak nem igen akarnak megjelenni Magyaróvárott, sőt egy-kettőt még a budapesti rendőrség sem talál meg és igy nem lehet a hivatalos idézéseket kézbesiteni. De most ujabban „kanalas" ügyek voltak. Ezek már komolyabban folytak le. Azt hiszem elmegy a kedvük a kanalazóknak a legközelebbi vásáron „kanalazni".

Legközelebb többet irok.

Ölel: Balekod.

NYUGATI HIRLAP 1925 november 22. 29.

ARANYKÖPÉSEK LAZA GYŰJTEMÉNYE 1999/2000. TANÉVTŐL NAPJAINKIG

Mutassa be a közgazdasági gondolkodás főbb állomásait!
- A bécsi harmonikusok voltak a marginalisták.

- A háztartás adja a legfőbb munkaerőt.

- A marginalisták a bécsi klasszicizmus idején voltak.

- Az esetleges problémákat bizonyos pénzmanipulációkkal kell megoldani.

- GDP reálértékben tartalmazza az erkölcsi mutatókat is

Mi a háztartás szerepe a gazdaságban?
- a legalsó fogyasztó,
- bizonyos mértékig vagyon felhalmozó is.

Mi a határköltség?
-Egy termék azon a bizonyos áron eladható anélkül, hogy a mínuszban lennének.

- Az a költség, ameddig a fogyasztó elköltheti a jövedelmét.

Mit ért fixköltség alatt?
- Fix költség, melyet mindig ki kell fizetni.

Hogyan számítja ki az alternatív költséget?
- A vállalkozás során a munka és a kamat segítségével.

Mi az üzembezárási pont?
- Ha az ár és a határköltség metszése a fixpont alá esik.

Milyen szempont alapján csoportosítjuk a vállalkozás költségeit?
- Van olyan, ami tényleges költség.

Ki állapítja meg - közvetve - az amortizáció nagyságát?
- A közgazdász

Mit ért állóeszköz alatt?
- Többször használható eszköz, amely a használattal kopik az idők folyamán.
- Az az eszköz, amit nem kell pótolni.

Sorolja fel Gossen-elveit!
- Csökkenő élvezetek elve,
- esélykiegyenlítődés elve.
- Élvezetek csökkenése,
- esélykiegyenlítődés törvénye (fogyasztó jövedelme elköltésével folyamatosan csökken...)

- csökkenő élvezetek elve,
- értékegyenlőség elve.

Mit ért Gossen II. törvénye alatt?
- Erőnlét kiegyenlítődés elve.

Mi a határhaszon?
- A beruházás azon pontja, amikor még a haszon megvan. A beruházás és a haszon összessége.

Milyen szektorai vannak a makrogazdaságnak?
- Háztartás,
- villamos.

Mit ért nominál kibocsátás alatt?
- Megtermelt termékek és szolgáltatások eljuttatása a fogyasztókhoz.

Mit ért multiplikátor alatt?
- Az a hatás, ami a befektetéseket bizonyos körülmények között megsokszorozza. Sajnos, visszafelé is működik.
- Olyan szabályzat, mely megmutatja, hogy milyen mértékben kell változtatni a ciklikusságot.

Mi a potenciális kibocsátás?
- Erre minimálisan szükség van. A termelők sokkal többet termelnek, mint amire valóban szükség van, és az már raktárra megy.

Mi az aggregált kereslet?
- Az aggregált kereslet, gerjesztett keresletet jelent. Azt a keresletet jelenti, ami bizonyos hatások miatt nagymértékben megnőhet.

Mit ért autonóm fogyasztás alatt?
- A termelő a saját maga által termelt árut fogyasztja el.

Mit ért árszínvonal alatt?
- A termék minősége nem éri el az adott ár értékét.

Mit ért infláció alatt?
- Az infláció a pótló beruházás forrása.

- A pénz értékétől függ. Ez inflálódhat, ami azt jelenti, hogy értéke nő vagy csökken.

Mi az infláció oka?
- Az agrárkereslet nagyobb, mint az agrárkínálat.

Milyen fajtái vannak az inflációnak?
- Kúszó,
- törtető.

Mit ért reálbér alatt?
- Az a bér, amit az ember a tanultsága, végzettsége alapján jogosult lenne kapni.

Milyen jellegű a nettó beruházás?
- Bér jellegű.

Mi a különbség a váltó és a bankjegy között?
- Váltó: fémekből állítják elő,
- bankjegy: papírból.

Milyen előnye és hátránya van a protekcionista állami magatartásnak?
- Hátránya: ez főleg a kommunista országokra volt jellemző,
- előnye főleg abban volt, hogy az állam teljes egészében átlátta, irányítása alatt tartotta a gazdaságot (ez nem mindig volt előny).

Mit ért fix valutaárfolyam alatt?
- Az áramvonal tartós növekedése.
(Apáczai IV. évfolyam levelező, 2000. április)
Milyen valuták töltötték be a kulcsvaluta szerepét napjainkig?
- USA dollár,
- francia dollár.

Milyen viselkedési kódexeket (GATT) ismer?
- spanyol etiket (sic), francia etiket (sic).

Milyen főbb fajtái vannak a vámnak?
- Export,
- import,
- tengeri vám.

Az alábbi adatok állnak rendelkezésre...(számítási feladat)
-Tanár úr, ezen a feladaton még gondolkodnom kell, de jobb lenne, ha még egyszer elmagyarázná, mert amikor ezt vettük, akkor sem értettem, de bízom magamban!

A következő zh. felelet érkezett:
- Kedves Tanár Úr! Töredelmesen bevallom, hogy nem készültem a ZH-ra agyilag, csak puskával. Azt nem szeretném használni, mert nem tudnám, és nem szeretném rontani a renomémat! Nem marad más választásom, vizsgáznom kell! Ehhez már úgy is hozzá vagyok szokva. A tanár úrhoz meg úgy is, szívesen járok! Öszinte tisztelettel: D.É.

Mit ért multiplikátor alatt?
- „A közgazdaságtudomány a legszebb és a legizgalmasabb tudományág, melynek szépsége, hogy sohasem örök és állandó, hanem mindig változó," Sz. I. nyomán, szabadon. Remélem, a vizsgaidőszak kezdetéig végre megjegyzem, hogy ezt a tudományt „két napos tanulással nem lehet elsajátítani."

Végezetül: 2004 decemberében kórházi kezelés idején más tanárral megíratott zh. lábjegyzete:
- Mielőbbi gyógyulást tanár úr!
- Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kívánok! Jobbulást!

Összegyűjtötte és sajtó alá rendezte:

Prof. Dr. Szabó István
NYME-MÉK

KORONG A PORONDON

Megjelent Közép-Európa leghangosabb versmegzenésítő zenekarának Szín-vágy című albuma. A fesztivál díjas Metaflora zenekar ezúttal a Kaleidoszkóp Versfesztivál tíz éves történetének esztendeiből válogatott írásokat formált hangjegyekké. Rockzenével ötvözték az egyetemisták/főiskolások tollából fakadt rímeket, így született meg kilenc igazán karakteres dal, melyek autóban, vonaton, egyedül, barátokkal, reggel, este, egyszóval minden időben feltöltenek és elgondolkodtatnak. „Hiszen mi lenne más ez a fajta rakendrol, amit játszunk, mint közös energia, hat embertől, akiket sok más mellett összeköt a zene és versek szeretete."-áll honlapjukon is.

Vers és rock tehát léleknek és testnek a diákévekből.

A zenekarról bővebben az alábbi oldalon olvashattok: www.metaflora.hu (letölthető mpegekkel)

M. Á.

Miksi Attila: Pillanat

Elsétált mellettem a szerelem.
Szőke volt és bubifrizurás.
Ruhája barna, szeme kérdő.
Vádlija igézett.
És minden más is.
A melle, a feneke, a ...!
Elég!
Vissza a kérdő tekintethez!
„Látom, és mégis! Mi végre ez a zaklató,
tolakodó pillantás, melyet sugároz felém?"
Kérdezhetnéd.
Jogosan.
A fene se tudja.
Talán a szerelem.
Elsétált mellettem, tán igaz se volt.
Nem is maradt más, csupán egy emlék.

Hárs Olivér:
ALAPELV

Egyszer földbe gyökerezett a lábam: fa voltam néhány végtelenből végtelenbe szálló pillanatig, éreztem, milyen egy pontból kiterjedni, belenőni a világba, s nem menekülhetni...

Egyszer átkaroltam egy fát: zúgott az ős szarvascsorda, dobogva száguldott bennem, felébresztve a Tavaszt...

Egyszer fölmásztam egy hársfára – segített, ágait adta alám –, és éreztem, hogyan hajlik a szélben, mégis áll...

Egyszer elnyúltam egy bogaras réten – fejem fölött dongtak a bezsongott nektárlesők, csattogtak a pillangók, bogárkák szaladtak kavicsok, csigaházak között. Ez is egy világ, a kicsik világa, de belemerülhetünk gőgös magasunkból!

Van egy elmélkedő-fám, kétágú tölgy. Ikertövén mohapárnára térdelve átölelem, és vele ringok pataksurrogásra.

Volt egy nagy feketefenyőm, irtás szélén állt, s kemény téli napban kiültek kéregablakaiba a legyek. Az Égigérő fa melege!

Megálltam a Kecske-patak fölött – egyszer jövőjébe, egyszer múltjába nézve hallgattam, néztem és éreztem a köveket kerülő víz éltető végtelen folyását.

Levettem talpamról a CIVILIZÁCIÓT, karomról az idő bilincsét, és végiggyalogoltam kedves patakom mentén, a templomillatú, csend-öblökben kanyargó életöröm forrásáig. Hűs, nyirkos, meleg, nedves, száraz, puha és bökős élményeket zártam újra cipőmbe.

Rigókkal társalkodtam a Tolvaj-árok felett, magam is rigóvá válva. Őzikét bámultam, amint a katlanban legelészett elelgondolkodva. Szavasokat követtem árkon-bokron át, csíkos vadmalacot találtam égerliget szélén, szalonkát fészkén, a kőfejtő tetején.

Fehér hermelin bukkant elém a föld alól, nyestek kergetőztek fölöttem, pók figyelte hálóját. És ha leültem, lepkék telepedtek rám...

Egyszer szembenéztem egy birkával, gyönyörű-kék szemével, és az időm elszaladt, míg állt a kérődző világ.

Borbély József:
KELL EGY LUSTA NAP

A minap úgy alakult, hogy egész nap szinte semmit sem csináltam: nem volt kedvem semmihez, és ezt kivételesen megengedhettem magamnak.

Fáradt voltam, később keltem a megszokottnál, aztán egy ideig ténferegtem a lakásban, kényelmesen megfürödtem, megcsináltam a reggelit.

Igazából semmit sem akartam csinálni, sehová nem menni, nem szervezni, intézkedni, telefonálgatni, ügyet bonyolítani, céllal rohangálni a városban és a vakvilágban... Csak úgy eltölteni ezt a napot - ez volt minden vágyam.

Hogy mit csináltam végül? Nem tudom igazán, alig történt velem valami, de azért jó nap volt.

Emlékszem, belenézegettem az újságokba, olvasgattam a legújabb szerzeményemből (Németh László: A minőség forradalma két kötetben, 980 Ft!), régi újságokat pakolgattam, a leveleimet rendezgettem a szobámban. Közben hosszan kibámultam a lakás ablakain... bámultam, szemlélődtem, gondolkodtam, álltam egy kicsit ebben az önveszejtő rohangálásban...

Éltem egy napig, mint egy görög poliszlakó, egy szabad polgár, egy ember... aki az idejét - a legnagyobb érték. - magára szánta.

Főztem egy ízletes marhapörköltet, vörösbort öntöttem hozzá, és ittam is egy-két pohárral.

Aztán beszélgettünk, kártyáztunk, malmoztunk a gyerekekkel, estefelé sétáltam, és később megnéztem egy régi Hitchcock-filmet.

Szóval jó nap volt, egy príma nap.

Mindenkinek ajánlhatom, iktasson be "csak úgy", egy-egy lusta napot, ha nem akar korán és értelmetlenül eltávozni ebből a reménytelen szép világból...

Másnap aztán sokkal jobban megy a verkli is, jobban a mi mindennapi mókuskerekezésünk mindannyiunk végállomása felé, amelyet úgy hívunk: temető.

(Megjelent a Vivat Academia 2007/1 számában)

AZ ÓKORI GÖRÖG BOROK

Az ókori görög államok területére hamar megérkezett a keleten már jól ismert borkultúra. Tény, hogy a görögök már a Kr.e. II. évezredben is készítettek bort, amit az is feltételez, hogy a görög törzsek (akhájok, jónok, dórok...stb.) maguk is keletről vándoroltak be új hazájukba és ismerhették a bor készítésének alapjait.

Az igazi fejlődést a Kréta szigetén kialakuló, valószínűleg jelentős egyiptomi kulturális hatással bíró mínoszi civilizáció és a legendákba vesző mükénéi civilizáció virágkora hozta meg. A borfogyasztás kultúrája, a borkészítés legmodernebb, valószínűleg egyiptomi módszerei eddigre, a Kr. e. XIII. századig meghonosodtak.

A következő századok átmeneti zűrzavaros időszaka, a háborúk, népmozgások és a városállamok önállósodási folyamata visszaszorította a fejlett civilizációt, de egy teljesen más fejlődési szakasz kezdetét is jelentette. A legismertebb, erős városállamok gyorsan fejlődésnek indultak, Athén, Spárta, Korinthosz, Théba kiemelkedtek, sőt a Földközi-tenger medencéjében gyarmatvárosokat is hoztak létre, megalapozva ezzel a hellén kultúra alapjait, szinte az egész Mediterráneumban. Észak-Afrikában, Hispániában, Dél-Itáliában, Dalmáciában, a mai francia partoknál pezsgő kereskedő városok alapultak, a görög kereskedelmi hajók ontották a különféle terményeket, kereskedelmi cikkeket, köztük az amfórákban szállított, értékes italt a bort is.

Az elsüllyedt, s feltárt hajóroncsok sokat elárulnak ezekről a borokról, amelyeket akár több száz literes agyagedényekben is szállíthattak. Tetejüket légmentesen tudták lezárni, valószínűleg méhviasszal, gyantával kezelt vászondarabbal és természetesen cseréptetővel, amit szorosan kötelekkel rögzítettek is. A korabeli leírásokból tudjuk, hogy Göröghon szinte minden szigete, tája jó borokat termett, feljegyezték a szamoszi, leszboszi, kioszi, taszoszi, attikai borokat, s több bort gyógyszerként is ismertek.

Valószínűleg a görögök már megkülönböztették a száraz és édes bort, s a minőségben is igyekeztek különbséget tenni. Volt auszterosz (száraz) és mezosz (átlagos, közepes) boruk. A bort előszeretettel fogyasztották vízzel, forrásvízzel hígítva, s barbárnak tartották azokat, akik tisztán élvezték a nemes italt. Viszont nagyon is ügyeltek a borok tisztaságára, ezt különböző néha furcsának tűnő adalékanyaggal érték el. A gyantával kezelt bor, mely tiszta és tartós lett ma is ismert, retsina néven. A borokat fűszerekkel, mézzel, tengervízzel ízesítették. A vízzel történő 2-3 szoros higítást nem a pohárban végezték, hanem keverőedényekben (kratéra), amelyből aztán az ivóedényekbe merték a bort.

A borok erőssége is változatos volt, a higítást is e szerint alkalmazták. Hérodotosz szerint például a trákiai borok olyan erősek voltak, hogy némi túlzással 20 szorosan higítva kellett őket fogyasztani. A görögök egyébként szinte minden nap ittak bort, amit többféle néven is illettek. Általánosan az oinosz szót használták rá, de a jó minőségű, tiszta, nemes borokat ganosznak is nevezték, amely beszédes módon csillogást, vidám, szép látványt is jelentett egyben. A nők nem igen élvezhették a borokat, általában rossz szemmel nézték, ha valamely nőszemély alkoholt fogyasztott, bár a szabályok a századok múlásával finomodtak. Nagy Sándor korából pedig már tudunk olyan nőkről, akik borivó versenyeken képesek voltak asztal alá inni férfiembereket is.

A fiatal férfiak kedvelt összejövetelei voltak a szümphoziumok, amelyek lényegében borivásra szakosodott, lerészegedést eredményező „házibulik" voltak. Ezek leírásaiból sokféle borivási szokásra fény derül. A házigazda töltötte be a legfontosabb szerepet, mivel tőle függött, hogy milyen arányban keverjék a borokat vízzel. Ha a cél a gyors mámor elérése volt, nem igen került a keverőedénybe víz, ha sokáig tartott az összejövetel inkább vizezték a borokat. Az első poharak bizonyosan erősebbek lehettek, hogy a hangulat oldódjon és fokozódjon. A házigazda, ki az egész ceremónia mestere is volt egyben az első kortyot a földre löttyintette, s felajánlotta az isteneknek, főként természetesen a bor és mámor kedvelt istenének Dionüsszosznak. Az ezután elkezdődő ivászat és lakoma, amelyeket gyakran zenészek és táncosnők is kísértek, inkább egyfajta borgőzös orgiára emlékeztettek, nem pedig a szümphózium mai értelemben vett tudományos tanácskozásaira. Szókratész a híres filozófus is részt vett ilyen találkozókon, s le is írta vélekedését a túlzott borfogyasztás veszélyeiről.

A történetírás lejegyzett nagy görög alkoholfogyasztókat ,kik óriási mennyiségű bort fogyasztottak életükben. Ilyen volt például a Kr. e. 5. században élt Kalliasz, kinek a neve a perzsa háborúkat lezáró béke összehozásában játszott szerepe miatt ismert, de iszákossága és boros összejövetelei miatt vált hírhedtté. Nagy Sándor, a macedónok nagy uralkodója sem vetette meg az istenek italát, többször említették alkoholos ámokfutásait, amelyek egyikén még saját barátját is megölte. Máskor pedig több napos tivornyáit szintén napokig tartó mélyalvás követte. Nem kizárt az sem, hogy halálát, igen fiatalon alkoholmérgezés okozta, bár az sem lehetetlen, hogy a borba titokban belekevert méreg végzett vele, amely gyakori módszere volt a gyilkosságoknak a borkedvelő görögök, makedónok körében. Magát Szókratészt is egy pohár borba kevert bürökkel (erősen mérgező növényi nedv, amely lassú és fájdalmas bénulásos és fulladásos halát okozott) végezték ki, miután vétkesnek találták a fiatalok megrontása bűntettében.

A görög borkultúra tehát egészen sokrétű volt, amit a vallási rituálék és az istenkultuszok is erősítettek. Nem véletlen, hogy a legnépszerűbb istenek egyike volt Dionüsszosz, aki a bor, mámor és a jókedvű szórakozás istensége is volt egyszemélyben. A neki felajánlott bor áldozatok, az ünnepek sokasága a nép vidámságát, életszeretetét jelképezte, amely a rómaiak vallási kultuszában is tovább élt, sőt a keresztény európai civilizáció is sokat átvett ezekből az ünnepekből.

Nagy Róbert történész-geográfus, NYME-AK Idegenforgalmi Intézeti Tanszék oktatója

Mészáros Ágnes:
„E" VÁGÁNY

Az állomás. Délután négy óra. Két fújtatás között egyszerre próbálom elővenni a pénztárcát a táska valamelyik eddig nem is létező bugyrából, kihalászni az utolsó papír zsebkendőt a kabátzsebből, levenni a szemüveget, hogy ne csak a párát lássam, és sprintelni 30 kilóval a hátamon a legrövidebb sor felé. Vérre menő harc ez a többi hátizsákos-karácsonyfa-alakkal; mind az áhított jegyért igyekszünk.

-még 28 perc a vonatindulásig -

Kezemben az utazásra jogosító szelvény, rajta minden szükséges formai és tartalmi kellék, a MÁV logó is ízléses narancsban virít a dátumok, kódok, állomásnevek sűrűjében. A legfontosabb kapocs ez most a távolba veszett otthon melegéhez, illetve a meleg vacsorához. Tehát biztos helyet kell találni neki. Ki-ki ízlésének megfelelően választ a lehetőségek kimeríthetetlen tárházából:

A kabátzseb: könnyű elérhetőséggel kecsegtet, ugyanakkor elég egy óvatlan mozdulat, esetleg egy-két enyves kéz, és huss 'sweet home'.

A nadrágzseb: már a behelyezés sem problémamentes, hát még a gyors előrántás szükség esetén. Törvényszerű, hogy a jegy lecsúszik a csücsökbe, beakad a cérnába, esetleg a zseb anyagi mivolta pont a szükséges területen, pont ekkor megszűnik, és marad a sötét űr. Ezeken kívül esztétikai csapás is a jegy számára, mely kedvező esetben is legalább egy szamárfület növeszt.

A pénztárca: szűkös kincseink közt biztosnak mutatkozik az oltalom még egy papiros számára is, de csak ha indulásig már nem vásárolunk.

Idegszálaimat megfeszítve végül eldöntöm, hogy precíz hajtogatás után behelyezem a diákom tokjába és elsüllyesztem a női táskák végtelen mélyébe, ezzel kockáztatva, hogy többé nem találom meg.

-20 perc a vonatindulásig -

5 örökkévalóságnak tűnő óra vár rám egy intellektuális sivatag közepén a büfékocsi kecsegtető oázisa nélkül. Fel kell vértezzem magam! Irány a bolt!

Az árak maradandó traumát már nem okoznak, rutinosan felkutatom a legkevésbé drága innivalót, és aztán választhatok, hogy éhezni kívánok, vagy jóllakottan ám bambán ücsörögni egész úton.

A szervezetem úgy dönt, hogy a raktáron lévő aranytartalékok még bőségesen elegendőek ilyen vészhelyzetben, tehát győz a szellem ereje: kiválasztok egy pletykalapot, valamint azt a napilapot, aminek a hátán a Garfield van. Elégedett, menynyei vigyorral közelítem meg a kijáratot, és kecses oldalazó szökkenéssel elhagyom az üzletet. Táskám által lecsapott áldozatok száma min. 3.

- 16 perc az indulásig -

Árgus szemekkel tapadok a kijelzőre, és megcélzom a feltűntetett vágányt. Szívem ujjongva repes, legszívesebben homlokon csókolnám azt, aki feltalálta az aluljárót. A lépcsőn le és fel már önmagamban is hömpölygő tömeget alkotok. Ismét megfogadom, hogy minden nap elmegyek aerobikra, vagy legalább megnézek egy sportműsort ráhangolódásképp.

- 13 perc indulásig -

A peron! Micsoda fenséges látvány! Masszív betonsáv 2 vágány közt félúton, tarkítva a tömeghez képest elenyészően kevés paddal, de annál több csikkel és szotyival. A vonat még sehol, így feltárul a lehetőség a várakozók közösségének tanulmányozására. Kézzel fogható a csorda-jelleg. Mélabús tekintetű fejek kérődznek rágógumijukon, arccal jobb felé fordulva, ahol majd felbukkan vidám tülköléssel a mozdony. Mindenki elhelyezkedik, elfoglalja az erőviszonyoknak megfelelő pozícióját, és vár.

Vár tétova patadobogtatással addig a percig, míg néhány hős vezérbika fel nem tépi a begördülő csordaszállító ajtaját.

-5 perc -

Ezekért a pillanatokért érdemes élni! Mikor az ember felfedezi állatias gyökereit és a 'civilizált' szó tartalmát teljes egészében átértékeli.

Mindenki tudja, hogy mindenkinek jut hely. Minden alkalommal jut. Ez egy ilyen szerencsés járat. És mégis érzek egy csontos könyököt a gyomromban, egy ernyőt úgy lengőborda tájékon, és azért fohászkodom, hogy elérjem az ajtót, mielőtt a mögöttem szörcsögő a nyakamba tüsszent.

-3 perc -

Végre ülök. Vagyis inkább beleroskadok a székbe, miután 1,58-as magasságommal, laza csuklómozdulattal felhajítottam a 30 kilót a „kalaptartóra". A vállam megrándulásának pillanatában azért sikerül felfedeznem legalább 5 tapadó tekintetet, melyekről nem derül ki, hogy a táska-én meccsben melyik oldalnak is drukkolnak.

-1 perc, visszaszámlálás -

Izgatottan várom a kilövés pillanatát, a villamosítás diadalát. Ez az emberfeletti lendület repít majd 300 km-en át. Óránként átlagosan 60 kilométerrel jutok közelebb egy másik peronhoz, egy másik állomáson, egy másik városban.

Valahol Magyarországon. Valahol Európában.

Jó szerencsét Sopron! Jövő héten újra, ugyanitt!

IN MEMORIAM DR. CSEPREGI SZABOLCS 1942-2008

2008. június 30-án a Geoinformatikai Kar Geodézia Tanszékének minden munkatársa együtt volt Sopronban, a GGKI-ban egy szakmai látogatáson, amikor a lesújtó hír érkezett: meghalt kedves kollégánk, tanszékvezetőnk, Dr. Csepregi Szabolcs.

Dr. Csepregi Szabolcs (1942-2008)

Amikor májusban tanulmányutunkat terveztük, egészségesnek érezte magát, ő is készült a soproni útra, mert mindig is érdekelték a geodéziai műszerek, az új eljárások. Május közepéig az összes előadását megtartotta: a Geodézia I. tantárgyat mások helyett vitte a nappali tagozaton és volt három tantárgya a levelező tagozaton. Szeretett oktatni, hivatásának tartotta a felsőfokú földmérőképzést, teljesen magáénak érezte a fehérvári GEO-t, ez szinte második, ha nem az első otthona volt. 1962-ben jött Fehérvárra, s lett az akkor indult Felsőfokú Földmérési Technikum (jogelődünk) hallgatója, majd végzés után első saját nevelésű oktatója is. Nagy tudású oktató volt, a szakma egyik jelese, akire sokan felnéztek, akitől szakmai kérdésekben lehetett tanácsot kérni. 2006 októberében, egy müncheni szakmai kongresszus közben lett rosszul, s ott mindjárt műteni kellett. Betegségét türelemmel viselte, nagyon akart még élni. Hiányzik a Geodézia Tanszéken, hiányzik a Geoinformatikai Karon, hiányzik a szakmában. Veszprémben sok százan - volt hallgatók, munkatársak a szakma, az egyetem, a kar vezetői - kísérték utolsó útjára, július 14-én. Este Fehérváron gyászszakestélyt tartottunk emlékére, mert a selmeci hagyományoknak, a diákságnak is barátja volt.

A Vivat Academia-ban Csepregi tanár úrra a temetőben elhangzott gyászbeszéd szavaival emlékezünk.

Megrendülten állunk, Dr. Csepregi Szabolcs kollégánk, tanárunk hamvai előtt. Búcsúzni jöttünk egy nagyra becsült szakembertől, aki kiváló oktató, eredményes kutató és jólelkű ember volt.

Nehéz múlt időben fogalmazni, hogy volt, hiszen nemrég még vidáman köszöntötte nyugdíjas kolléganőnket, készült a következő tanévre, kutatási terveket fontolgatott, akarata erős volt a gyógyulásban.

Amikor sajgó fájdalommal Szabolcsra emlékezünk, magunkat is siratjuk, mert kevesebbek lettünk egy baráttal, egy biztos szakmai támasszal, hiányzik az a stabilitás, tudás, megértés, amit Tőle kaptunk.

Csepregi Szabolcs a székesfehérvári GEO legrégibb aktív tanára volt. 1962-ben lett intézményünk jogelődjének, az akkor alakult Felsőfokú Földmérési Technikumnak a hallgatója. Végzéskor meghívást kapott, hogy maradjon az iskolában szakoktatónak. Munkaviszonya a GEO-n 1965. március 15-én kezdődött és folyamatosan 2008. június 30-ig tartott. 1972-ben, a GEO főiskolává válásakor adjunktus lett, majd később docens és főiskolai tanár, miközben elvégezte a Műegyetemet, műszaki doktori címet és a műszaki tudomány kandidátusa tudományos fokozatot szerzett. A legnehezebb szakmai oktatási feladat jutott neki: megismertetni és megszerettetni a szakmát a kezdőkkel, kimondani és megmagyarázni az első szakszavakat. Tárgyfelelős oktatója volt a több féléves Geodézia, a Kiegyenlítő számítás, a Geodéziai rendszerek tantárgyaknak, utóbbiak bevezetését ő kezdeményezte. Mindenki, aki a 60-as évek közepétől Fehérváron, a GEO-n végzett, tanítványa volt. Több ezer földmérőmérnök, földrendező mérnök, ingatlannyilvántartó szervező indexében szerepel az aláírása nem egy, de inkább több tantárgyból. Sok hallgatónk szüleit is tanította.

Nagy tudású, felkészült oktató volt; soha nem vitt be óráira felkészülési papírt, szabadon beszélt, logikusan magyarázott, bonyolult képleteket vezetett le a táblán. Tanítványai teljesítményét alaposan, minden szempontot mérlegelve, mély empátiával értékelte. Számos hallgatónak volt konzulense a szakdolgozat vagy TDK-dolgozat készítésénél, de később is segítette őket pályájukon, mint ahogy több kollégáját is.

Betegsége ellenére a 2007/2008-as tanév tavaszi félévét végigtanította, sőt, mivel két fiatal kollégánk is elment a tanszékről, többletfeladatot vállalt. Négy tárgyat tanított tavasszal. Hangja halkabb volt a szokottnál, nehezebben találta a szavakat, de kötelességének tartotta az órák megtartását. Kezelőorvosának azt mondta, neki dolga van, nincs, aki tanítson, ne osszon be neki kezelést oktatási időre.

Csepregi Szabolcs eredményes és elismert kutató, fejlesztő, újító szakember is volt. Magas szinten foglalkozott a távmérőműszerek szabályos hibáival, a szekvenciális kiegyenlítéssel. Új képleteket vezetett le szabatos vetületi számításokra. Alap-

műnek számító cikkeket írt a térbeli előmetszésről, a térbeli forgatásról, a felmérési hálózatokról, a kiegyenlítő számítások alkalmazásáról. Az ő vektorkiegyenlítő programjával számították ki az országos GPS-hálózat végleges koordinátáit a 90-es évek közepén.

Tiszta és bölcs ember volt, aki a megértést kereste, ezért is lehetett megbecsült tagja a székesfehérvári választási bizottságnak. Érdekelte a közélet, a történelem, különösen a szakma története. Munkahelyi szobatársként, szakcikkek és szakmai előadások, munkák szerzőtársaként közelről láttam, tapasztaltam alaposságát, szakértelmét, megfontoltságát. Nem volt könnyen kitárulkozó alkat, de mély érzésekkel volt a hozzá közel állók, a családja iránt. 2006 októberében együtt vettünk részt a Földmérők Nemzetközi Szövetsége kongresszusán Münchenben, szobatársak voltunk, egyik este hosszan mesélt nekem gyerekeiről, unokáiról. Másnap be kellett vinni a kórházba, ahol még aznap nagy műtéten esett át. Többször is elmondta, hogy amikor műtét után felébredt, először egy keresztet látott meg a szemközti falon, s ettől megnyugodott.

A volt hallgatók egy internetes fórumán, mikor nemrég megjelent a szomorú hír, valaki ezt írta be: „Utolsó jó szerencsét, tanár úr!" – ezt a mondatot írtuk a koszorú gyászszalagjára, amit magunkkal hoztunk Fehérvárról.

Búcsúzom hát a Nyugat-magyarországi Egyetem, a Geoinformatikai Kar vezetése nevében (ahova főigazgató-helyettesként Szabolcs is tartozott); a nyugdíjas és jelenlegi GEO-s kollégák nevében (akik sokan eljöttek az utolsó útra); a Geodézia Tanszék volt és jelenlegi munkatársai nevében (akiknek tanszékvezetője volt); a GEO egykori és jelenlegi hallgatói nevében (akiket mind oktatott); a szélesebb szakmai közvélemény: a felsőoktatási társintézmények, a szakmai kutatóhelyek és szolgálatok, a földhivatalok, a szakmai cégek, a műszerforgalmazók, a szakmai egyesület, a Geodézia és Kartográfia szerkesztősége munkatársai nevében (akik mindegyikével korrekt, jó kapcsolatban volt).

Jó szerencsét tanár úr, Isten Veled, Szabolcs, drága barátunk!

Dr. Busics György

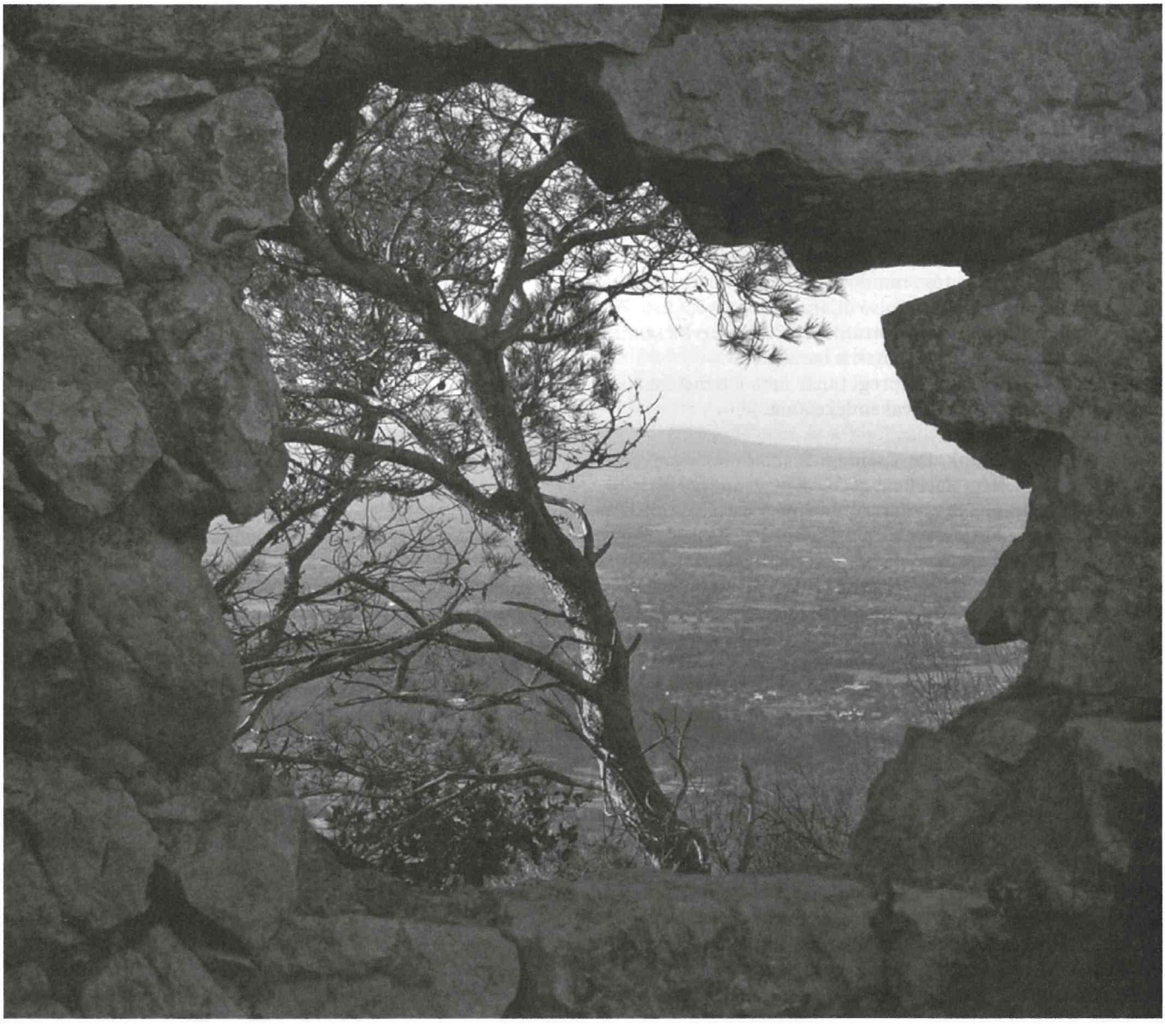

EMBER A HOLDON? EGYETEM A VOLT-ON!

Az NYME mint tudjuk, nem egy furcsa nevű rock-zenekar, mégis mindig sikerrel szerepel a soproni VOLT fesztiválon. Hogy mit keres a Nyugat-magyarországi Egyetem Magyarország legkedveltebb vidéki fesztiválján? Ugyan azt, amit az ember a Holdon: a felfedezés és az ismerkedés lehetőségét.

Bár a világűrben eddig még nem akadtunk értelmes lényekre, a VOLT-on mindig sikerül felfedezni egy újabb intelligens embergenerációt, akiket ráadásul vonz a továbbtanulás lehetősége is.

A sátrak rengetegéből kimagasló NYME sátor idén óriás Gazdálkodj okosan játékkal, karriertesszttel, borkóstolóval egybekötött fröccstörténeti előadással, és sok-sok meglepetéssel várta az érdeklődőket.

Az ötletes programoknak köszönhetően a fiatalok fejében a felpezsdítő bulihangulat mellett már egy 'újhullámos' egyetem is kötődik a nyugat-magyarországi régióhoz.

Miholicsné Orbán Katalin
Fotó: Petyus András

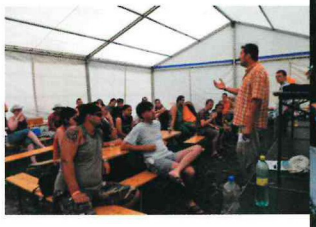

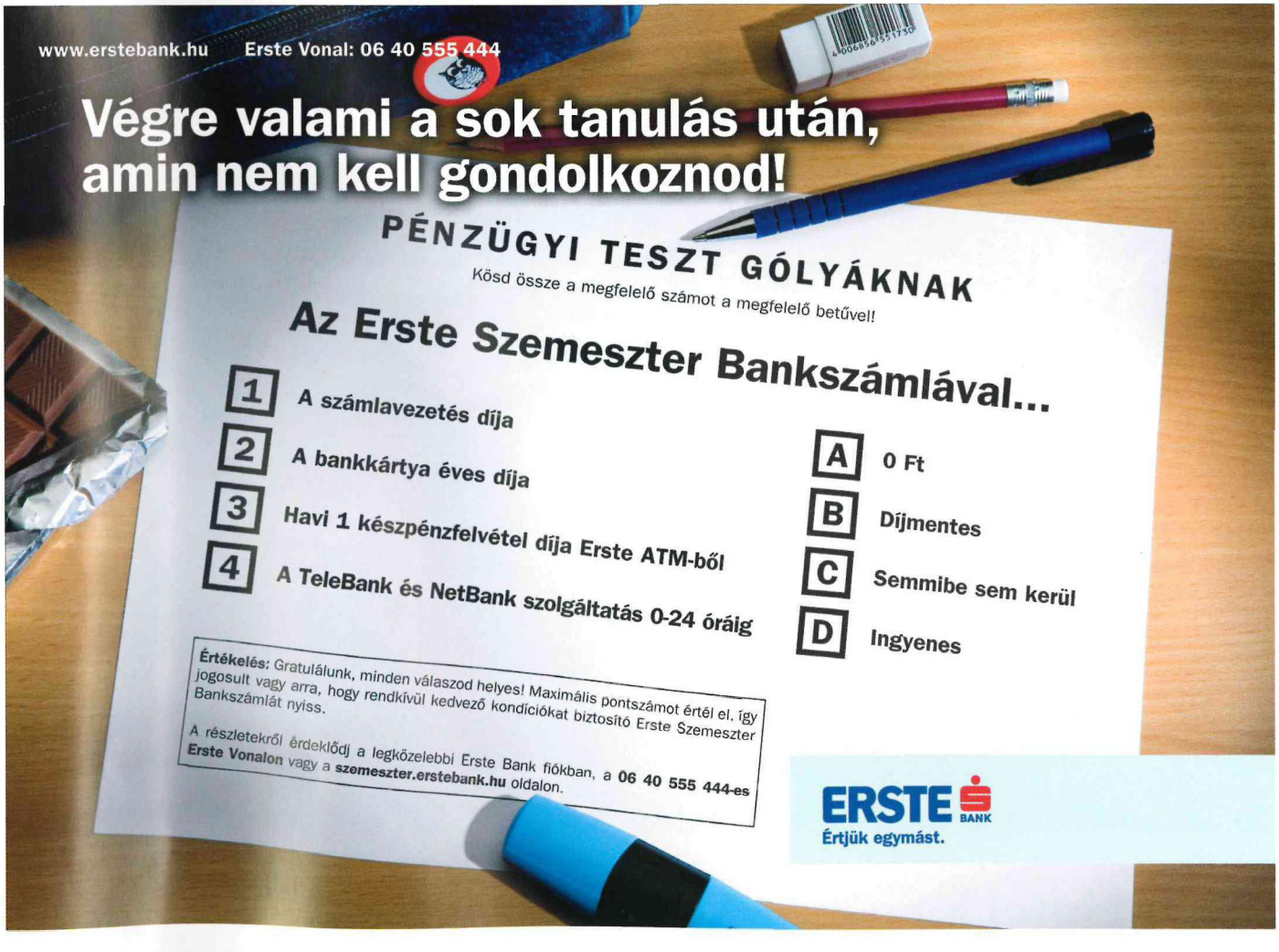

Tényleg erre akarsz emlékezni
a diákéveidből?
DIÁK HITEL
www.diakhitel.hu
06-40-24-00-24
Legyél, aki lenni akarsz!